

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 23 lipca 2025 roku

UNP: 3001-25-076610

Znak sprawy: **3001-IWW1.0921.2.2025**

Pani

Joanna Zamłyńska
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
Poznań-Grunwald
ul. Mariana Smoluchowskiego 1
60-179 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. , poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3020 Urząd Skarbowy Poznań-Grunwald ul. Mariana Smoluchowskiego 1, 60-179 Poznań	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pani Joanna Zamłyńska od 15 maja 2024 r., wcześniej funkcję tą pełnił Pan Krzysztof Brudziński.	
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 2/2025 z 31 stycznia 2025 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2025.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
—	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Julia Rzepkowska-Szopny – główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	6 lutego 2025 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	17 kwietnia 2025 r.
Zakres kontroli	

Przedmiot kontroli	Terminowość oraz rzetelność podejmowanych działań w zakresie egzekwowania od podatników brakujących zeznań CIT-8, sprawozdań finansowych. Działania podejmowane w przypadku stwierdzenia nieaktualnych danych zgłoszonych w KRS, braku kontaktu z podatnikiem itp.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Badaniem mogły zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Obszar działalności, ryzyko, proces – Obszar: Kontrola, Podobszar: Czynności sprawdzające.	
Cel kontroli	
Celem kontroli była ocena prowadzonego przez Naczelnika Urzędu monitoringu wypełniania obowiązku składania przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych zeznań CIT-8 oraz sprawozdań finansowych, głównie za 2023 r. w terminach określonych przepisami prawa, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – terminowość oraz rzetelność podejmowanych czynności i środków zmierzających do wyegzekwowania wypełnienia ustawowych obowiązków. Celem kontroli była również weryfikacja działań Organu, w zakresie monitoringu aktualności danych zgłaszanych przez osoby prawne w KRS oraz działań podejmowanych w przypadku stwierdzenia braku zgłoszenia identyfikacyjnego danych uzupełniających NIP-8 oraz weryfikacja danych w nim zawartych, a także terminowość i prawidłowość dalszych działań podejmowanych przez NUS w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami (wezwania podatników, zawiadomienia do KRS, uchylenie NIP etc.). Skontrolowano również podejmowane działania w zakresie analizy spraw pod kątem kierowania zawiadomienia o ujawnieniu czynu zabronionego do właściwej komórki karno-skarbowej. Weryfikacji poddano także zakres uprawnień do aplikacji oraz prawidłowość nadanych upoważnień do podpisywania dokumentów.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z nieprawidłowościami.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

Podstawowym dokumentem w zakresie m.in. weryfikacji obowiązku składania zeznań i sprawozdań finansowych, obowiązującym również w 2024 r., były „Wytyczne do czynności sprawdzających” z 2021 r. (dalej „Wytyczne”).

Zeznania CIT-8

Zgodnie z Wytycznymi, w ramach czynności sprawdzających należy prowadzić monitoring ciągłości i terminowości składania zeznań. Organ podatkowy w oparciu o dostępne systemy informatyczne oraz raporty (np. z aplikacji e-ORUS), weryfikuje na podstawie otwartego obowiązku podatkowego podmioty, które pomimo obowiązku nie złożyły zeznania. W przypadku stwierdzenia braku zeznania podatkowego CIT-8 należy przede wszystkim sprawdzić obowiązek złożenia zeznania podatkowego, z uwzględnieniem takich warunków jak:

- zwolnienie z obowiązku złożenia zeznania:

- podmiotowe - w tym np. jednostki budżetowe, fundusze celowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw, przedsiębiorstwa międzynarodowe i inne jednostki gospodarcze utworzone przez organ administracji państwowej wspólnie z innymi państwami na podstawie porozumienia lub umowy itp.,
- przedmiotowe – dochody kościelnych osób prawnych, z niegospodarczej działalności statutowej oraz na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2176),
- przyjęty rok podatkowy,
- inne zdarzenia związane z zamknięciem ksiąg (zmiana formy prawnej, połączenie lub podział jednostki, rozpoczęcie likwidacji, ogłoszenie upadłości itp.).

Ponadto organ podatkowy ustala, czy istnieją inne przesłanki powodujące zaprzestanie składania zeznań podatkowych, np. zmiana właściwości miejscowej lub rzeczowej. W stosunku do podatników, którzy nie dopełnili obowiązku złożenia zeznania, należy potwierdzić posiadanie obowiązku oraz podjąć próbę wyjaśnienia przyczyn braku zeznania, m.in. poprzez wezwanie do jego złożenia, natomiast w przypadku braku reakcji podatnika, rozważyć skierowanie sprawy do kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego.

W przypadku złożenia zeznania przez podmiot niemający otwartego obowiązku CIT, organ podatkowy podejmuje czynności mające na celu ustalenie, czy podmiot ma obowiązek złożenia zeznania oraz, czy jest właściwy dla tego podmiotu. W sytuacji potwierdzenia braku otwartego obowiązku CIT i potwierdzenia właściwości miejscowej (rzeczowej), zasadnym jest podjęcie czynności z udziałem podatnika ustalających przyczynę złożenia zeznania. Zeznanie złożone niezgodnie z właściwością miejscową (rzeczową), należy przekazać do organu właściwego dla danego podatnika.

Organ podatkowy weryfikuje podmioty pod kątem obowiązku składania zeznań podatkowych CIT-8 w wersji elektronicznej w oparciu o dostępne raporty i systemy informatyczne, np. „Wykaz niezłożonych zeznań wg Obowiązków Podatkowych DGOS, KKS” (poza podatnikami osiągającymi wyłącznie dochody wolne od podatku oraz którzy nie są obowiązani do sporządzenia deklaracji lub informacji) i w tym zakresie organ podatkowy sprawdza istnienie warunków do złożenia zeznania w formie papierowej (art. 27a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

W przypadku braku podstawy do złożenia dokumentów w formie papierowej, należy poinformować podatnika o nieskuteczności złożenia zeznania w takiej formie oraz wezwać podatnika do złożenia ich w formie elektronicznej (patrz s. 51-52 Wytycznych).

Termin do złożenia zeznania podatkowego CIT-8 za 2023 r., przy założeniu, że rok podatkowy był równy kalendarzowemu, upłynął 2 kwietnia 2024 r.

Sprawozdania finansowe

Obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych posiadają podmioty zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz te, które dobrowolnie wybrały księgi rachunkowe.

Od 26 maja 2022 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wyznaczenia organu Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie przyjmowania i obsługi oraz udostępniania sprawozdań finansowych podatników podatku dochodowego od osób prawnych (t.j. Dz.U. 2022 r. poz. 986). Minister Finansów wyznaczył Naczelnika Zachodniopomorskiego Urzędu Skarbowego w Szczecinie do wykonywania zadań Szefa Krajowej

Administracji Skarbowej (dalej: Szefa KAS) w zakresie przyjmowania i obsługi oraz udostępniania sprawozdań finansowych podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od osób prawnych.

Biorąc powyższe pod uwagę sprawozdanie finansowe jest przekazywane:

- do KRS – przez jednostki wpisane do rejestru przedsiębiorców KRS, takie jak spółki kapitałowe i osobowe,
- do Szefa KAS – przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i jednostki niewpisane do rejestru przedsiębiorców KRS. W szczególności: fundacje, ochotnicze straże pożarne, koła gospodyń wiejskich, związki zawodowe, stowarzyszenia. Dotyczy to także jednostek wpisanych do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- jeśli jednostka (np. stowarzyszenie) jest wpisana zarówno do rejestru przedsiębiorców KRS jak i do innego rejestru (np. do rejestru stowarzyszeń KRS) to składa sprawozdanie wyłącznie do KRS.

W związku z wyznaczeniem Naczelnika Zachodniopomorskiego US w Szczecinie do wykonywania zadań Szefa KAS w zakresie przyjmowania i obsługi sprawozdań finansowych podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od osób prawnych, wszystkie sprawozdania, które zostały błędnie złożone do pozostałych US powinny zostać przekazane do nowo wyznaczonego urzędu.

W przypadku braku złożenia przez osoby prawne sprawozdania finansowego do KRS, organ podatkowy może poinformować podatnika o braku sprawozdania finansowego w Repozytorium Dokumentów Finansowych Krajowego Rejestru Sądowego. W przypadku braku reakcji na powyższe może zawiadomić sąd rejestrowy o brakującym sprawozdaniu finansowym. W takim przypadku sąd rejestrowy wzywa podmiot na podstawie przepisów ustawy o KRS do złożenia wymaganych dokumentów (patrz pismo Ministerstwa Finansów z 19 maja 2022 r., nr DPP5.8070.71.2022).

Ostateczne terminy sprawozdawcze za 2023 rok upłynęły (gdy rok obrotowy był równy kalendarzowemu):

- 2 kwietnia 2024 roku – sporządzenie sprawozdania finansowego
- 30 czerwca 2024 roku – zatwierdzenie sprawozdania finansowego
- 15 lipca 2024 roku – złożenie sprawozdania finansowego we właściwym rejestrze sądowym.

Weryfikacja obowiązku aktualizacji danych w KRS

Stosownie do art. 5 ust. 2c ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, podatnicy wpisani do Krajowego Rejestru Sądowego dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego wyłącznie w zakresie danych uzupełniających wskazanych w ust. 2b pkt 2, w terminie 21 dni od dnia dokonania wpisu podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Zgodnie z art. 5 ust. 2b tej ustawy, zgłoszenie identyfikacyjne podatników wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego zawiera dane:

- 1) objęte treścią wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym, z wyłączeniem rejestru dłużników niewypłacalnych, przekazywane automatycznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego;
- 2) uzupełniające: skróconą nazwę (firmę), wykaz rachunków bankowych lub imiennych rachunków w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, z wyjątkiem rachunku VAT w rozumieniu art. 2 pkt 37 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, adresy miejsc prowadzenia działalności, dane prowadzącego dokumentację rachunkową, w tym jego NIP, adres miejsca przechowywania dokumentacji rachunkowej, dane kontaktowe, a w przypadku osobowych spółek

handlowych i podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców na zasadach określonych dla spółek osobowych – dane dotyczące poszczególnych wspólników, w tym ich identyfikatory podatkowe.

System Rejestracji Centralnej Krajowej Ewidencji Podatników (SeRce) to system informatyczny do utrzymywania i przeglądania Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników (CRP KEP). Aplikacje SeRce, jak i CRP KEP, zasilane są przez pracowników komórek Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej US, danymi wprowadzanymi na podstawie składanych przez podatników zgłoszeń identyfikacyjnych oraz aktualizacyjnych.

Obowiązującym w 2024 r. dokumentem w urzędach skarbowych odnośnie do rejestracji danych utrzymywanych w CRP KEP była „Procedura postępowania w sprawie prowadzenia rejestru podatników i płatników, rejestru podatników od towarów i usług oraz rejestru podatników dokonujących transakcji wewnątrzwspólnotowych”, Ministerstwa Finansów z czerwca 2022 r.

Aktualizacji danych podatników w CRP KEP oraz PoltaxPlus (m. in. w zakresie obowiązków podatkowych/okresów opodatkowania wraz z okolicznościami podatkowymi), dokonują wyłącznie wyznaczeni i mający do tego uprawnienia pracownicy US.

Podmioty wpisane do KRS (w zakresie rejestru przedsiębiorców lub rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej) aktualizacji danych w zakresie danych podstawowych dokonują wyłącznie za pośrednictwem KRS. W przypadku poprawnej weryfikacji formalnej i biznesowej, która przeprowadzana jest po otrzymaniu danych z systemu teleinformatycznego KRS, dane automatycznie są aktualizowane w CRP KEP. Wnioski, które nie przeszły poprawnej weryfikacji, są ujawniane w zakładce: Obsługa wniosków → Obsługa wniosków z KRS. Szczegółowe informacje zawarte są w „Instrukcji obsługi wniosków KRS, otrzymanych drogą elektroniczną z Krajowego Rejestru Sądowego, w aplikacji SeRce”.

W zakresie danych uzupełniających podmioty wpisane do KRS dokonują zgłoszenia na druku NIP-8. W przypadku stwierdzenia przez pracownika US zmian danych podstawowych, które skutkują zmianą danych uzupełniających (np. nazwa skrócona) i brakiem ich odzwierciedlenia w CRP KEP, pracownik US jest zobowiązany do wezwania podatnika o aktualizację danych uzupełniających.

Narzędziami wspomagającymi ten proces są:

- „Raport o podmiotach bez danych uzupełniających” dostępny w aplikacji SeRce,
- „Wykaz podmiotów wg źródła informacji oraz adresu TEREN”, dostępny w aplikacji e-ORUS.

W przypadku stwierdzenia fikcyjnych lub fałszywych danych, urząd powinien podjąć postępowanie w zakresie uchylenia NIP i wydania decyzji w tym zakresie.

Ponadto, US ma obowiązek niezwłocznego informowania właściwego sądu rejestrowego o każdym przypadku posługiwania się przez podmioty wpisane do KRS fałszywymi lub fikcyjnymi danymi, dotyczącymi adresu siedziby (art. 21 ust. 1 ustawy o KRS). Ważną rolę w tym procesie odgrywa współpraca pomiędzy komórkami organizacyjnymi oraz sprawny przepływ informacji pomiędzy nimi.

Kierowanie zawiadomień do komórek KKS

W zakresie sporządzania zawiadomień do komórek karnych skarbowych, w kontrolowanym okresie obowiązywały Wytyczne w sprawie zasad postępowania w związku z ujawnieniem przestępstw,

przestępstw i wykroczeń skarbowych przez urzędy skarbowe województwa wielkopolskiego, stanowiące Załącznik do Zarządzenia Nr (...) Dyrektora IAS w Poznaniu z dnia 17 października 2023 r.

Zgodnie z ww. Wytycznymi, Zastępca Naczelnika oraz Kierownik komórki organizacyjnej niewyznaczonego urzędu skarbowego odpowiadają za nadzór nad przestrzeganiem zapisów Wytycznych przez podległych pracowników, w zakresie w jakim zapisy Wytycznych dotyczą zadań wykonywanych w podległym pionie organizacyjnym lub komórce organizacyjnej (§ 6).

Pracownik niewyznaczonego urzędu skarbowego, który w toku wykonywanych czynności służbowych ujawni okoliczności wskazujące na naruszenie przepisów prawa podatkowego, ustawy o rachunkowości lub przepisów penalizowanych w innych ustawach dokonuje niezwłocznie analizy stwierdzonych naruszeń w celu skierowania sprawy do odpowiedniego trybu postępowania tj.:

- 1) odstąpienia od ścigania przez Naczelnika niewyznaczonego urzędu skarbowego lub odstąpienia od skierowania do Naczelnika wyznaczonego urzędu skarbowego, Naczelnika UCS lub innego właściwego organu ścigania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego;
- 2) przeprowadzenia postępowania mandatowego przez Naczelnika niewyznaczonego urzędu skarbowego (§ 8).

Pracownik komórki organizacyjnej niewyznaczonego urzędu skarbowego przy ocenie naruszenia przepisu prawa uwzględnia rodzaj i charakter czynu, miejsce i okoliczności jego popełnienia, społeczną szkodliwość czynu, ustawową niekaralność sprawcy czynu oraz przedawnienie karalności czynu (§ 9).

Pracownik komórki organizacyjnej niewyznaczonego urzędu skarbowego ujawniający naruszenia przepisu prawa podatkowego, przygotowuje propozycję (projekt) odstąpienia, w zależności od okoliczności: od ścigania, od wnioskowania o przeprowadzenie postępowania mandatowego przez wyznaczonych do tego pracowników urzędu oraz od kierowania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego do Naczelnika wyznaczonego urzędu skarbowego, Naczelnika UCS lub innego właściwego organu ścigania, jeśli dokonana uprzednio analiza stwierdzonych naruszeń wykazała istnienie przesłanek wymienionych w art. 17 § 1 Kpk, tj. m.in. wówczas, gdy: społeczna szkodliwość czynu jest znikoma, ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze, np. kiedy zastosowanie znajdą przepisy art. 16 Kks (czynny żal) lub art. 16a Kks (prawnie skuteczna korekta), nastąpiło przedawnienie karalności czynu zabronionego, złożono po ustawowym terminie deklaracje/informacje, a obrót w nich wykazany wynosi 0,00 zł, zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie (np. brak ekonomiki procesowej do wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego § 10).

Analizę ujawnionych nieprawidłowości podatkowych, której skutkiem jest odstąpienie od ścigania, od przeprowadzenia postępowania mandatowego lub od skierowania zawiadomienia, należy udokumentować w formie dostosowanej do ujawnionych nieprawidłowości. Analiza może mieć charakter zbiorczy, w tym z wykorzystaniem raportów z dostępnych systemów informatycznych (§ 13). Odstąpienie powinno zawierać przyczynę odstąpienia oraz datę rozstrzygnięcia. Odstąpienie podlega akceptacji Naczelnika niewyznaczonego urzędu skarbowego lub jego Zastępcy. Naczelnik niewyznaczonego urzędu skarbowego może upoważnić do tej czynności inną osobę, w szczególności Kierownika komórki organizacyjnej (§ 14).

W sprawach o wykroczenia skarbowe ujawnione przez Naczelnika niewyznaczonego urzędu skarbowego, jeśli są spełnione przesłanki ustawowe określone w przepisach Kodeksu karnego skarbowego, należy bez zbędnej zwłoki przeprowadzić postępowanie mandatowe (§ 20).

W przypadku, gdy analiza stwierdzonych naruszeń podatkowych dokonana przez Naczelnika niewyznaczonego urzędu skarbowego nie wykazała przesłanek do odstąpienia od ukarania oraz gdy nie zdołano przeprowadzić postępowania mandatowego w sprawach o wykroczenie skarbowe należy złożyć zawiadomienie do Naczelnika wyznaczonego urzędu skarbowego, Naczelnika UCS lub innych właściwych organów ścigania (§ 22 pkt 1).

W przypadku ujawnienia czynu zabronionego w sprawach o pozostałe przestępstwa skarbowe i przestępstwa określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, pracownik właściwej komórki sporządza niezwłocznie zawiadomienie, które z całością materiału dowodowego przekazuje do Naczelnika wyznaczonego urzędu skarbowego, nie później jednak niż 12 miesięcy przed upływem terminu przedawnienia karalności czynu zabronionego. W razie niedochowania tego terminu zawiadomienie należy przekazać wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem/uzasadnieniem, przekazany również Dyrektorowi IAS (§ 22 pkt 3).

W przypadku ujawnienia czynu zabronionego kwalifikowanego wstępnie jako wykroczenie skarbowe, jeżeli nie ustalono okoliczności pozwalających na odstąpienie od ukarania sprawcy czynu, jak również nie zakończono postępowania nałożeniem kary grzywny w drodze mandatu karnego, pracownik właściwej komórki sporządza niezwłocznie zawiadomienie, które z całością materiału dowodowego przekazuje do Naczelnika wyznaczonego urzędu skarbowego, nie później jednak niż 6 miesięcy przed upływem terminu przedawnienia karalności czynu zabronionego. W razie niedochowania tego terminu zawiadomienie należy przekazać wraz ze szczegółowym wyjaśnieniem/uzasadnieniem, przekazany również Dyrektorowi IAS (§ 22 pkt 6).

I. Uregulowania wewnętrzne oraz organizacja pracy w kontrolowanym zakresie

1. Regulaminy organizacyjne

W Urzędzie Skarbowym Poznań-Grunwald w kontrolowanym okresie obowiązywał Regulamin Organizacyjny, stanowiący Załącznik do Zarządzenia nr 235/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 22 grudnia 2022 r.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym do zadań wszystkich komórek Czynności Analitycznych i Sprawdzających należy m.in.:

- dokonywanie czynności sprawdzających,
- zarządzanie ryzykiem zewnętrznym, w tym identyfikowanie obszarów zagrożeń mogących mieć wpływ na prawidłowość wypełniania obowiązków podatkowych,
- typowanie podmiotów do czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowań podatkowych oraz sporządzanie planów kontroli.

Do zadań Działu (...) należy m.in.:

- prowadzenie ewidencji podatników i płatników,
- przyjmowanie i weryfikacja dokumentów wyboru formy opodatkowania podatników podatku dochodowego,
- prowadzenie analizy ryzyka podmiotów rejestrujących się,
- prowadzenie postępowań w sprawach odmowy nadania NIP, uchylecia NIP z urzędu oraz unieważnienia NIP;

- ewidencjonowanie danych w Centralnym Rejestrze Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników (CRP KEP).

Do Działu (...) należy m.in.:

- przyjmowanie, ewidencjonowanie, weryfikacja pod względem formalnym dokumentów podlegających księgowaniu, w szczególności deklaracji podatkowych, w tym w postaci elektronicznej.

Do Referatu (...) należy m.in.:

- wprowadzanie do systemu informatycznego danych szczegółowych z deklaracji podatkowych oraz innych dokumentów,
- przetwarzanie danych przesłanych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

2. Procedury wewnętrzne dotyczące kontrolowanego zakresu oraz podejmowane działania

2.1 Weryfikacja zeznań CIT-8 w 2024 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami Urzędu w kontrolowanym okresie w US Poznań – Grunwald obowiązywała Wewnętrzna Procedura Postępowania nr (...) Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z 8 kwietnia 2022 r. w sprawie prowadzenia czynności sprawdzających, która została uchylona Wewnętrzną Procedurą Postępowania nr (...) Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z 29 listopada 2024 r. w sprawie prowadzenia czynności sprawdzających.

Zgodnie z ww. procedurą (nr ... oraz ...), czynności sprawdzające prowadzone są z zachowaniem przepisów zawartych w Ordynacji podatkowej (szczególnie Dział V; § 4 ust. 1 procedury nr (...) i § 8 ust. 1 procedury nr (...)).

Czynności sprawdzające, jak również poprzedzająca je analiza winny być prowadzone z zachowaniem przepisów zawartych w Rozdziale 8 Działu III (Przedawnienie) Ordynacji podatkowej (§ 8 ust. 3 procedury nr (...) i § 8 ust. 1 procedury nr (...)).

Zgodnie z procedurą, jeżeli na podstawie danych będących w posiadaniu urzędu, pracownik stwierdzi, że podatnik mimo ciążącego na nim obowiązku nie złożył deklaracji, wzywa go do jej złożenia. Po wezwaniu, z zachowaniem ustalonego terminu na reakcję podatnika, pracownik weryfikuje, czy deklaracja została złożona. Wynik czynności ewidencjonuje w programie ewidencyjnym.

W sytuacji, gdy wezwania nie przyniosły pożądanego skutku, pracownik rozpatruje zastosowanie innych przepisów przewidzianych w ustawach, biorąc pod uwagę zasady ekonomiki i celowości działania, np.:

- wykreślenie z rejestru VAT w myśl art. 96 ust. 9 lub 9a ustawy o VAT,
- nałożenie kary porządkowej, o której mowa w art. 262 Ordynacji podatkowej,
- sporządzenie zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu zabronionego.

W indywidualnych przypadkach uzgadnia z kierownikiem sposób prowadzenia dalszych działań (§ 5 procedury nr (...) i § 9 procedury nr (...)).

Zauważyć należy, że treść § 9 aktualnej procedury może sugerować, iż w przypadku złożenia przez podatnika deklaracji CIT-8 po terminie ustawowym – w reakcji na wezwanie organu, Urząd nie bada przesłanek pod kątem sporządzenia zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu zabronionego. Powyższe wskazuje na konieczność dokonania przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald przeglądu i weryfikacji zapisów dokumentu Wewnętrzna Procedura Postępowania nr (...) Naczelnika

Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z 29 listopada 2024 r. w sprawie prowadzenia czynności sprawdzających.

Odnosnie do podejmowanych działań w obszarze egzekwowania od podatników brakujących zeznań CIT-8 za 2023 r., kierownik (...) wskazał, że w 2024 r. sporządził raport z aplikacji e-ORUS „Wykaz niezłożonych zeznań wg obowiązków podatkowych” kod podatku CIT-8, okres 2023. Z raportu wynikało, że 3613 podmiotów nie złożyło zeznań CIT-8 za 2023 rok. Odstąpiono od podjęcia działań odnośnie następujących podmiotów z ww. raportu:

- 83 podmiotów, które zmieniły właściwość,
- 649 podmiotów, które zakończyły działalność,
- 662 podmiotów, które ostatnie zeznanie złożyły do 2019 r.

Wyjaśniono, że biorąc pod uwagę praktykę Urzędu z lat poprzednich, podjęcie działań wobec tych podmiotów nie przyniosło efektów (korespondencja nie została podjęta przez te podmioty). W związku z ekonomią postępowania oraz nieefektywnością działań w latach poprzednich, w 2024 roku odstąpiono od wezwania 662 podmiotów.

Mając powyższe na uwadze ustalono, że zasadne jest podjęcie działań wobec pozostałych 2.219 podmiotów.

Jednak z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe oraz obciążenie zadaniami pracowników Działu SKA-3 w zakresie zeznań rocznych w podatkach PIT i CIT, w pierwszej kolejności zostały podjęte działania wobec podmiotów, które zadeklarowały przychody opodatkowane w podatku VAT oraz podmioty wskazane przez Ministerstwo Finansów w module MZA.

Na podstawie raportu z e-ORUS „Wykaz niezłożonych zeznań wg obowiązków podatkowych”, kod podatku CIT-8, okres 2023, podjęto weryfikację wobec podmiotów, które składają plik JPK. Wstępnie ustalono, że spośród 644 spółek:

- 48 złożyło informację CIT-8E za 2023 r.,
- 49 złożyło zeznanie za rok łączony 2022/2023,
- 16 spółek pierwszy rok podatkowy zakończyło 31 grudnia 2024 r.,
- 3 spółki (brak siedziby i zarządu, ustanie bytu prawnego, przejęcie przez inną spółkę).

Kierownik (...) wskazał, że na dzień kontroli 2 pracowników Działu, nadal weryfikuje powyższy raport. Podjęte przez (..) czynności w 2024 r. obrazuje poniższa tabela:

Ilość podmiotów z raportu bez CIT-8 z przychodami w VAT	Ilość podmiotów z raportu MZA	Ilość podmiotów wobec których podjęto czynności sprawdzające w 2024 bez CIT-8 z przychodami w VAT/ilość zakończonych czynności/Wynik finansowy zakończonych czynności	Ilość podmiotów wobec których podjęto czynności sprawdzające w 2024 z raportu MZA/ilość zakończonych czynności/ Wynik finansowy zakończonych czynności	Ilość pozostałych podmiotów bez CIT-8 (za dowolny rok podatkowy) wobec których podjęto czynności sprawdzające/ilość zakończonych czynności/Wynik finansowy zakończonych czynności
644*	85 (w tym 7 podmiotów z wykazu podmiotów które nie złożyły CIT-8 za 2022 i 2023 rok	37 WUSZ 314 495 zł	85 (w tym zakończone 65) WUSZ 748 364 zł	162 (w tym zakończone 162) WUSZ 132 328 zł

* w tym: w przypadku 116 podmiotów odstąpiono od czynności (49 podmiotów - rok podatkowy spółki był łączony 2022/2023 i spółki złożyły zeznania 2022/2023, 16 podmiotów - pierwszy rok podatkowy kończył się 31.12.2024 r., 48 podmiotów złożyło CIT-8E, 3 spółki-brak siedziby i zarządu, ustanie bytu prawnego, przejęcie przez inną spółkę)

Z powyższej tabeli wynika, że Organ w 2024 r. podjął działania względem wszystkich podmiotów z raportu MZA (85/85), z czego zakończonych zostało 76% spraw (65/85).

Z kolei w zakresie podmiotów, które nie złożyły CIT-8 przy jednoczesnym wykazywaniu przychodów w VAT, czynnościami objęto nieznaczłą ilość podmiotów tj. 37, w stosunku do przyjętej liczby 528 podmiotów podlegających weryfikacji ($644-116=528$), co stanowi tylko 7% tych spraw.

Łącznie w 2024 r. Urząd podjął działania w zakresie weryfikacji brakujących zeznań CIT-8 za 2023 r. względem 122 podmiotów ($85+37$), co stanowi 5,50% w stosunku do ilości 2.219 podmiotów, wobec których Urząd po weryfikacji stwierdził, że zasadnym byłoby podjęcie działań.

W zakresie egzekwowania brakujących dokumentów CIT-8 w 2024 r. Urząd podjął działania łącznie (niezależnie od roku podatkowego) względem 284 podmiotów ($85+8+162$), które przyniosły wynik finansowy: 1.195.187 zł.

Ponadto ustalono, że w 2024 r., w związku z podjętymi czynnościami sprawdzającymi, przekazano do komórki kontroli podatkowej propozycje podjęcia kontroli podatkowych wobec 5 podmiotów w zakresie prawidłowości rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych.

W kontrolowanym okresie komórka kontroli podjęła 9 kontroli w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych, z czego w 4 przypadkach za kontrolowany okres, podmiot nie złożył zeznania podatkowego CIT-8. Łączny WUSZ z przeprowadzonych 8 kontroli wyniósł 237.184 zł. W 1 przypadku sprawę przekazano do postępowań podatkowych.

W 2024 r. w US Poznań – Grunwald prowadzono 1 postępowanie podatkowe, dotyczące określenia wysokości zobowiązania podatkowego w CIT, za okres za który podatnik nie złożył obowiązkowego zeznania CIT-8, a WUSZ w przedmiotowej sprawie określono w kwocie 54.443 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika US, w kontrolowanym okresie do 31 października 2024 r. weryfikacją w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych zajmowało się 7 osób z komórki SKA-3, a od 2 listopada 2024 r. 6 osób. Podkreślono, że pracownicy ci zajmowali się jednocześnie czynnościami w zakresie PIT, PPL, PPE oraz PPW.

Biorąc pod uwagę zaprezentowane dane należy zauważyć, że w 100% podjęto działania w odniesieniu do podmiotów z raportu MZA. Natomiast pozostałe działania Urzędu w 2024 r. w zakresie egzekwowania brakujących zeznań CIT-8, były prowadzone w ograniczonym zakresie.

2.2 Egzekwowanie od podatników brakujących sprawozdań finansowych

Urząd wyjaśnił, że podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych, niewpisani do rejestru przedsiębiorców KRS, którzy mają obowiązek sporządzać sprawozdanie finansowe, składać je powinni do Szefa KAS.

Szef KAS udostępnia otrzymane sprawozdania finansowe naczelnikom urzędów skarbowych, naczelnikom urzędów celno-skarbowych, dyrektorom izb administracji skarbowej oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, za pośrednictwem przeglądarki internetowej e-przeglądarka Sprawozdań Finansowych. Aplikacja ta umożliwia wyszukiwanie i podgląd sprawozdań

finansowych wraz z dokumentami dodatkowymi wysłanymi bezpośrednio do Szefa KAS i przestłanymi do Szefa KAS z Krajowego Rejestru Sądowego.

W 2024 roku w Urzędzie Skarbowym Poznań – Grunwald brak złożenia sprawozdań finansowych był weryfikowany podczas czynności analitycznych wobec konkretnych podmiotów, typowania podatników do kontroli podatkowej, czynności sprawdzających oraz podczas samych już czynności sprawdzających. Nie przeprowadzono jednak monitoringu brakujących sprawozdań finansowych wobec wszystkich podmiotów zobowiązanych do przekazania dokumentów do Szefa KAS, a także nie wzywano podatników do złożenia lub uzupełnienia dokumentów w zakresie sprawozdania finansowego do Szefa KAS. Powyższe było spowodowane głównie brakiem narzędzia informatycznego, które w sposób efektywny, skuteczny i prawidłowy umożliwiłoby wyodrębnienie ogółu podmiotów, które były zobowiązane zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o CIT do złożenia do Szefa KAS sprawozdań finansowych.

W aplikacji e-Przeglądarka Sprawozdań Finansowych zostały udostępnione funkcjonalności w zakresie wyszukiwania i podglądu sprawozdania finansowego konkretnego podmiotu (wyszukanie po NIP lub KRS) oraz wykonania raportów, które umożliwiają pobranie szczegółowych danych z poszczególnych sprawozdań finansowych według wybranych kryteriów, (...).

Monitoring niezłożonych sprawozdań finansowych do Szefa KAS (...).

Naczelnik US wskazał, że jest to proces (...).

Organ podatkowy podkreślił również, że w grupie podmiotów zobowiązanych do złożenia sprawozdania finansowego do Szefa KAS, są z reguły podmioty niebędące przedsiębiorcami, osiągające przychody zwolnione z opodatkowania lub całkowicie niepodlegające opodatkowaniu podatkiem CIT, a zatem niegenerujące wpływów do budżetu Państwa.

Z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe oraz obciążenie priorytetowymi zadaniami w zakresie poboru i egzekucji podatków, a także efektywność podejmowanych działań, w pierwszej kolejności są podejmowane działania wobec podmiotów, które deklarują przychody opodatkowane, a także deklarują kwoty zwrotów lub nadpłat podatków.

Naczelnik US zaznaczył również, że w przypadku monitorowania podatników - osób fizycznych, którzy zgodnie z treścią art. 45 ust. 5 ustawy o PIT, są obowiązani do przekazania, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, Szefowi KAS sprawozdań finansowych (w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych), Departament Analiz Krajowej Administracji Skarbowej Ministerstwa Finansów, przekazał w latach 2023 i 2024, w ramach pilotażu listy typowań w module MZA („Analiza SF Szef KAS-OF-2021 r. II Etap – nr (...) do urzędów skarbowych, celem podjęcia działań weryfikacyjnych (pismo IAS z 9 kwietnia 2024 r. znak: (...), UNP: (...).

W ocenie Naczelnika, celowym byłoby przygotowanie i opracowanie przez Departament Analiz KAS w Ministerstwie Finansów podobnej analizy podatników – organizacji, które zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o CIT są obowiązane do złożenia sprawozdań finansowych do Szefa KAS, a z tego obowiązku się nie wywiązały.

Wskazano również na niezbędność udostępnienia urzędom skarbowym narzędzi do prowadzenia monitoringu podatników, którzy nie składają wymaganych sprawozdań finansowych do Szefa KAS.

Niemniej jednak, Naczelnik US w trakcie kontroli instytucjonalnej, podjął działania naprawcze mające na celu wyłonienie grupy podmiotów zobowiązanych do złożenia sprawozdania finansowego do Szefa

KAS w 2024 r. oraz przeprowadzenie czynności sprawdzających, których efektem ma być wezwanie podmiotów do złożenia wymaganych dokumentów oraz rozważenie zastosowania przepisów Kks.

W ramach działań naprawczych 12 lutego 2025 r. wygenerowano raport w aplikacji e-Orus: (...).

W wyniku otrzymano łącznie 7 648 szt. organizacji o różnych kodach SFP (szczególna forma prawna) z otwartym obowiązkiem CIT.

Z ww. liczby wyłączono podmioty wg przypisanych im kodów SFP, które są wpisane do KRS i są przedsiębiorcami, a których obowiązek wynikający z zapisów art. 27 ust. 2 ustawy CIT nie dotyczy, tj. m.in.:

- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o kodzie 17,
- spółki akcyjne o kodzie 16,
- spółki partnerskie o kodzie 15,
- spółki komandytowe o kodzie 20, itd.

Po przeprowadzonej weryfikacji pozostało do dalszej analizy: 1017 szt. organizacji z kodami SFP, które mogą podlegać obowiązkowi z art. 27 ust.2 ustawy CIT.

Na 31 marca 2025 r. zidentyfikowano 807 podmiotów, które zobowiązane były do złożenia sprawozdań finansowych do Szefa KAS, w tym:

- 138 podmiotów złożyło SF,
- 664 podmioty nie złożyły SF.

Wezwano do złożenia brakujących sprawozdań finansowych 132 podmioty (2 podmioty złożyły brakujące sprawozdania).

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że w 2024 r. obszar dotyczący wypełniania obowiązku składania sprawozdań finansowych do Szefa KAS przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych, nie był monitorowany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald.

2.3 Weryfikacja nieaktualnych danych zgłoszonych w KRS oraz braku złożenia NIP-8

Przy weryfikacji danych ujawnianych w KRS, w 2024 r. Urząd Skarbowy Poznań-Grunwald wykorzystywał Procedurę MF Departamentu Poboru Podatków w zakresie postępowania w sprawie prowadzenia rejestru podatników i płatników, rejestru podatników od towarów i usług oraz rejestru podatników dokonujących transakcji wewnątrzwspólnotowych z czerwca 2022 r.

W zakresie weryfikacji obowiązku złożenia przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych zgłoszenia NIP-8 Naczelnik US wskazał, że w kontrolowanym okresie Dział (...) cyklicznie weryfikował i analizował „Raport o podmiotach bez danych uzupełniających”, który generował z aplikacji SeRCe. Ponadto, co kwartał otrzymywał z Referatu (...) w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu zestawienie podmiotów, które nie dokonały zgłoszenia danych uzupełniających. Na podstawie ww. raportów wzywano podmiot oraz jego reprezentanta do złożenia zgłoszenia NIP-8 oraz kopii tytułu prawnego do lokalu siedziby oraz miejsca prowadzenia działalności gospodarczej. W wezwaniu umieszczano pouczenie, że niezastosowanie się do niego, może skutkować nałożeniem kary grzywny za wykroczenie skarbowe bądź uchyleniem NIP.

W przypadku braku zgłoszenia NIP-8, Dział (...) przekazywał do (...) kartę informacyjną o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego (wykroczenia) z Kodeksu karnego skarbowego lub podejmował dalsze czynności celem uchylenia NIP.

Nadzór w zakresie prawidłowości danych wprowadzanych do aplikacji SeRCe na podstawie zgłoszeń NIP-8 prowadził kierownik (...) za pośrednictwem kontroli funkcjonalnej. Ponadto, raz w tygodniu kierownik sprawdzał czy obsługiwane NIP-8, zostały przez pracowników zatwierdzone w CRP KEP. Pracownicy (...) mieli ustalone tygodniowe dyżury na obsługę wniosków KRS. W ramach tego pracownik, oprócz ręcznej obsługi wniosku KRS, codziennie generował z aplikacji SeRCe raporty o wnioskach KRS. Na podstawie wygenerowanych raportów, pracownik analizował czy wszystkie dane z wniosku KRS mają odzwierciedlenie w aplikacji SeRCe oraz weryfikował obowiązki podatkowe (otwierał je bądź zamykał w zależności od okoliczności).

Urząd wyjaśnił, że w 2024 r. nie wzywano podmiotów do aktualizacji NIP-8, jednak w ramach działań naprawczych podejmie czynności w powyższym zakresie i wezwie te podmioty, które nie złożyły zgłoszenia aktualizacyjnego.

Na dzień kontroli, w ramach działań naprawczych pracownicy (...) wysłali 173 wezwania do złożenia zgłoszenia aktualizacyjnego NIP-8.

Reasumując, w 2024 r. Urząd na bieżąco dokonywał sprawdzenia obowiązku złożenia przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych zgłoszenia NIP-8 oraz prawidłowości danych w nim zawartych. Natomiast w kontrolowanym okresie Organ nie sprawował nadzoru nad obszarem aktualizacji danych zgłoszonych w KRS.

2.4 Monitorowanie informacji o podmiotach posługujących się fałszywymi lub fikcyjnymi danymi adresowymi

Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań - Grunwald wskazał, że w 2024 r. w ramach realizacji zadań komórek czynności sprawdzających, podatników weryfikowano w zakresie m.in.: terminowości składania deklaracji, plików JPK, badania zasadności zwrotu VAT czy kwot do przeniesienia. Wśród tych podmiotów znajdowały się również te posługujące się adresem, który mógł okazać się fikcyjnym. W wyniku tych działań oraz współpracy pomiędzy komórkami urzędu do Działu (...) wpływały informacje, dotyczące braku tytułu prawnego do adresów wskazywanych przez podatników. Informacje te, były podstawą do wszczęcia procesu uchylenia NIP.

W sytuacji, gdy Dział (...) otrzymał informację o tym, że dany podmiot posługuje się fałszywymi lub fikcyjnymi danymi adresowymi, wysyłano wezwanie do jego reprezentanta, w którym informowano o prowadzeniu weryfikacji adresu siedziby. Wzywano jednocześnie do przedłożenia kopii aktualnego tytułu prawnego, w zakresie posiadania prawa do posługiwania się adresem wskazanym w KRS jako siedziba lub kopii wniosku złożonego do KRS w związku ze zmianą siedziby podmiotu oraz tytułu prawnego uprawniającego do korzystania z nowego adresu.

W uzasadnionych przypadkach sprawę kończono wydaniem decyzji o uchyleniu NIP. Informacje w tym zakresie niezwłocznie po wydaniu decyzji przekazywano do KRS.

W 2024 r. opracowaniem „Raportu o podmiotach bez danych uzupełniających” w 2024 r. zajmowało się głównie 2 pracowników (...). Opracowaniem zestawienia podmiotów, które nie dokonały zgłoszenia danych uzupełniających zajmował się kierownik SKI. Natomiast podejmowaniem czynności pod kątem uchylenia NIP oraz sporządzaniem pism do sądu rejestrowego w 2024 r. zajmowało się 11 pracowników.

Tym samym stwierdzić należy, że w badanym okresie Organ analizował informacje, które mogły świadczyć o posługiwaniu się przez podmioty fikcyjnymi lub fałszywymi danymi adresowymi oraz prowadził działania zmierzające do uchylenia NIP.

2.5 Analiza i zawiadomienia dot. ujawnienia czynów zabronionych w zakresie przedmiotu kontroli instytucjonalnej

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Skarbowym Poznań-Grunwald obowiązywała Wewnętrzna Procedura Postępowania Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z 22 lutego 2024 r. w sprawie zasad postępowania w związku z ujawnieniem przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych oraz prowadzenia postępowań mandatowych.

Zgodnie z ww. procedurą prowadzenie postępowań mandatowych powierzono pracownikom (...) w zakresie prowadzenia postępowań mandatowych w sprawie czynów zabronionych ujawnionych w toku czynności służbowych wykonywanych przez pracowników komórek merytorycznych, z wyłączeniem pracowników (...).

W przypadku ujawnienia nieprawidłowości podatników, należy poddać je natychmiastowej analizie, której skutkiem jest:

- 1) odstąpienie od ścigania przez Naczelnika urzędu lub odstąpienie od skierowania do Naczelnika wyznaczonego urzędu skarbowego, Naczelnika UCS lub innego właściwego organu ścigania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego;
- 2) przeprowadzenie postępowania mandatowego przez Naczelnika urzędu;
- 3) skierowanie do Naczelnika wyznaczonego urzędu skarbowego, Naczelnika UCS lub innego właściwego organu ścigania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego.

Analizę należy udokumentować w formie dostosowanej do ujawnionych nieprawidłowości – może mieć charakter zbiorczy, w tym z wykorzystaniem raportów z dostępnych systemów informatycznych. Raporty powinny być sporządzane przez właściwe komórki, co do zasady raz w kwartale. W okresie zwiększonego obciążenia pracą, komórki (...) mogą wykonywać te raporty raz w półroczu.

Wyniki zawarte w raportach w zakresie stwierdzonych przypadków ujawnienia naruszenia przepisów prawa podatkowego są poddawane ocenie/analizie wg zasad opisanych w Rozdziale 4 Wytycznych w sprawie zasad postępowania w związku z ujawnieniem przestępstw, przestępstw i wykroczeń skarbowych przez urzędy skarbowe województwa wielkopolskiego, stanowiące Załącznik do Zarządzenia Nr (...) Dyrektora IAS w Poznaniu z dnia 17 października 2023 r. (dalej Wytyczne KKS).

Po dokonaniu oceny/analizy, pracownik na sporządzonym raporcie dokonuje adnotacji o dalszym sposobie postępowania, tj.: odstąpieniu od ścigania, odstąpieniu od przekazania zawiadomienia KKS (wraz z podaniem przyczyny odstąpienia i daty rozstrzygnięcia) lub skierowaniu zawiadomienia KKS w celu przeprowadzenia postępowania mandatowego (§ 8 procedury).

Zgodnie z § 18 ww. procedury, odstąpienia od kierowania zawiadomień karnych KKS mogą być sporządzane zbiorczo np. w formie raportów lub pojedynczo w postaci „Karty odstąpienia od zawiadomienia o popełnieniu czynu zabronionego”. Odstąpienia są przekazywane do akceptacji wstępnej kierownikowi danej komórki organizacyjnej i do akceptacji ostatecznej Naczelnikowi albo Zastępcy Naczelnika.

Stosownie do § 11 procedury, do zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego „czynny żal” mają zastosowanie zasady opisane w Rozdziale 6 Wytycznych KKS. Na każdym zawiadomieniu „czynny żal” należy dokonać właściwej adnotacji o jego skuteczności wraz z krótkim opisem wystąpienia pozytywnych lub negatywnych przesłanek. Co najmniej raz w kwartale komórki organizacyjne sporządzają raporty zbiorcze z systemu SZD dotyczące zawiadomień „czynny żal” skutecznych

i nieskutecznych, które podlegają wstępnej akceptacji przez kierownika danej komórki, a następnie są przekazywane do akceptacji ostatecznej Naczelnikowi albo Zastępcy Naczelnika Urzędu.

Zgodnie z § 12 procedury, pracownik prowadzi bieżącą ocenę i analizę prowadzonych spraw pod względem wystąpienia przesłanek do skierowania albo odstąpienia od zawiadomienia karnego KKS oraz ryzyka przedawnienia karalności popełnionego czynu zabronionego.

Odnosnie do kierowanych zawiadomień dot. Kks w zakresie niezłożonych zeznań CIT-8, Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań – Grunwald udzielił obszernych wyjaśnień.

Wskazano w nich m.in., że zaniechanie złożenia przez podatnika zeznania CIT-8 może wypełnić znamiona czynu spenalizowanego w art. 54 § 1-3 Kks, natomiast w przypadku, gdy podatnik sam wcześniej ujawni przedmiot lub podstawę opodatkowania, a nie złoży w terminie zeznania - można badać wypełnienie znamion czynu opisanego w art. 56 § 4 Kks.

Ramy odpowiedzialności karnej skarbowej za niezłożenie deklaracji (zeznanie) w terminie, zostały wytyczone przez art. 54 Kks. Jednostka redakcyjna otwierająca brzmienie ww. regulacji wskazuje, że podatnik, który uchylając się od opodatkowania, nie ujawnia właściwemu organowi przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub nie składa deklaracji, przez co naraża podatek na uszczuplenie.

Ustawodawca sprecyzował, że zachowanie sprawcy podjęte ma być w celu uchylecia się od opodatkowania. Natomiast skutkiem zachowania sprawcy, który nie składa deklaracji ma być narażenie podatku na uszczuplenie. W zależności od wysokości narażenia na uszczuplenie czyn ten może stanowić: wykroczenie skarbowe (art. 54 § 3 Kks - gdy kwota uszczuplenia nie przekracza ustawowego progu, tj. pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia w czasie czynu), przestępstwo skarbowe w typie uprzywilejowanym (art. 54 § 2 Kks - gdy kwota uszczuplenia nie przekracza małej wartości tj. dwustukrotności minimalnego wynagrodzenia w czasie czynu) oraz przestępstwo skarbowe w typie podstawowym (art. 54 § 1 Kks - gdy kwota uszczuplenia przekracza małą wartość w czasie czynu).

Samo tylko ujawnienie, że nie złożono zeznania CIT-8 bez jednoczesnego ustalenia wysokości uszczuplenia należności publicznoprawnej, czyli wysokości należnego podatku powoduje, że nie jest możliwe uznanie, iż zaistniał czyn zabroniony z art. 54 Kks, a tym samym nie jest możliwe przypisanie podatnikowi odpowiedzialności ze wskazanego przepisu (nie wypełniono znamion czynu zabronionego).

Ponadto, konieczność ustalenia wysokości narażonego podatku na uszczuplenie, jest istotna dla wskazania, który finansowy organ postępowania przygotowawczego będzie właściwy, zgodnie z ustawową legitymacją do wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego (art. 54 § 1 Kks – Wielkopolski Urząd Celno-Skarbowy, art. 54 § 2 i § 3 Kks – Urząd Skarbowy Poznań – Jeżyce, art. 54 § 3 Kks - Urząd Skarbowy Poznań - Grunwald możliwe wyłącznie postępowanie mandatowe pod warunkiem wcześniejszej zapłaty uszczuplonego podatku, w przypadku braku zapłaty podatku właściwym stanie się Urząd Skarbowy Poznań - Jeżyce).

Podsumowując, Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald podkreślił, że bez przeprowadzenia czynności kontrolnych lub postępowania podatkowego, które pozwolą ustalić, czy poprzez niezłożenie zeznania CIT-8 doszło do uchylecia się od opodatkowania w konkretnej wysokości, nie można stwierdzić, że zachodzi podejrzenie popełnienia czynu zabronionego określonego w art. 54 § 1, art. 54 § 2 lub art. 54 § 3 Kks, jak i bez tych czynności nie można ustalić właściwego organu, do którego należałoby skierować zawiadomienie karne (wysokość uszczuplenia).

Dalej wyjaśniono, że niezłożenie w terminie deklaracji lub oświadczenia, bądź złożenie ich w niewłaściwy sposób, określono jako wykroczenie w art. 56 § 4 Kks. Jego podmiotem może być podatnik, który ujawnił przedmiot lub podstawę opodatkowania (czyli nie uchyla się od opodatkowania), jednak nie złożył w terminie organowi podatkowemu lub płatnikowi deklaracji lub oświadczenia albo wbrew obowiązкови nie złożył ich za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Przepis wskazuje, że przedmiot lub podstawa opodatkowania są znane właściwemu organowi, bowiem zostały ujawnione przez sprawcę. Zachowanie sprawcy nie jest więc podjęte w celu uchylenia się od opodatkowania. Brak tego znamienia, a także brak skutku odróżnia wykroczenie z art. 56 § 4 Kks od czynów zabronionych z art. 54 § 1–3 Kks. Naczelnik zaznaczył, że problematyczny jest zakres karalności obejmowany powyższym przepisem, zwłaszcza w odniesieniu do deklaracji. Co do zasady bowiem, właśnie w deklaracji podatkowej następuje ujawnienie przedmiotu opodatkowania oraz podstawy opodatkowania. Nie jest zatem możliwe ukaranie zachowania polegającego na niezłożeniu deklaracji, przez co nie następuje jednocześnie nieujawnienie przedmiotu lub podstawy opodatkowania. Możliwość taką należy wykluczyć, a to z kolei powoduje, że przepis ten znajdzie zastosowanie wyłącznie do sytuacji, w których podatnik, wprawdzie po ustawowym terminie, ale złoży zeznanie CIT-8.

Końcowo wskazano, że z powodów opisanych powyżej, w 2024 r. w Urzędzie Skarbowym Poznań-Grunwald nie sporządzano zawiadomień karnych do finansowych organów postępowania przygotowawczego (tj. US Grunwald, US Jeżyce oraz WUCS w Poznaniu), z uwagi na brak złożenia zeznań CIT-8.

Jednocześnie podniesiono, że w kontrolowanym okresie komórka (...) sporządziła i przekazała do komórki odpowiedzialnej za prowadzenie postępowań mandatowych, tj. (...) karty informacyjne o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego w postaci złożenia zeznania CIT-8 po ustawowym terminie (wykroczenie skarbowe z art. 56 § 4 Kks), celem przeprowadzenia postępowania mandatowego. W pozostałych ujawnionych przypadkach złożenia zeznań CIT-8 po terminie, odstąpiono od ścigania i skierowania wniosków o przeprowadzenie postępowania mandatowego, przy zastosowaniu odpowiednich kodeksowych przesłanek odstąpienia, w postaci znikomej społecznej szkodliwości czynu (art. 17 § 1 pkt 3 Kpk) oraz uznania skutecznej samodenuncjacji sprawcy czynu (art. 17 § 1 pkt 4 Kpk).

Naczelnik Urzędu podkreślił, że w 2024 r. przeprowadzono kontrolę funkcjonalną odnośnie do prawidłowości odstępowania od ścigania i kierowania wniosków o przeprowadzenie postępowania mandatowego, dotyczącą m.in. zeznań CIT-8 za 2023 r., w wyniku której stwierdzono zasadność odstępowania od skierowania wniosków o przeprowadzenie postępowania mandatowego.

II. Zagadnienia podlegające weryfikacji

1. Działania podejmowane w zakresie egzekwowania brakujących zeznań CIT-8 oraz ich prawidłowość i terminowość.
2. Działania podejmowane w zakresie egzekwowania brakujących sprawozdań finansowych lub nieprawidłowo przekazanych sprawozdań finansowych oraz ich prawidłowość i terminowość.
3. Terminowość i prawidłowość działań podjętych w zakresie egzekwowania niezłożonych zgłoszeń w zakresie danych uzupełniających na druku NIP- 8.
4. Terminowość i prawidłowość działań w zakresie uchylania NIP.

5. Informowanie właściwego sądu rejestrowego o przypadkach posługiwania się przez podmioty wpisane do KRS fałszywymi lub fikcyjnymi danymi, dotyczącymi adresu siedziby.
6. Analiza pod kątem kierowania zawiadomień do organów karnych skarbowych.
7. Upoważnienia pracowników do podpisywania dokumentów.
8. Uprawnienia pracowników do systemów informatycznych.
9. Kontrola funkcjonalna sprawowana nad realizacją zadań w zakresie badanego tematu.
10. Informacje dotyczące trybu składania skarg i wniosków oraz przyjmowania w sprawie skarg i wniosków.

III. Opis próby objętej kontrolą

1. Działania podejmowane w zakresie egzekwowania brakujących zeznań CIT-8

1.1 Próbę wyłoniono na podstawie raportu z SZD „Spis spraw” prowadzonych przez (...), o symbolu JRWA (...), hasło z JRWA: „Czynności sprawdzające w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych”. Raport zawierał 122 pozycje spraw rozpoczętych w 2024 r. Raport wygenerował US Poznań-Grunwald 13 lutego 2025 r.

Spośród 122 spraw widniejących na raporcie wyłoniono 8, które w temacie sprawy wpisane miały m.in. brak deklaracji CIT-8, prowadzone były najdłużej i na dzień kontroli nadal pozostawały w toku:

- 1) L.p.: 1, kolejny nr sprawy: (...),
- 2) L.p.: 2, kolejny nr sprawy: (...),
- 3) L.p.: 17, kolejny nr sprawy: (...),
- 4) L.p.: 25, kolejny nr sprawy: (...),
- 5) L.p.: 28, kolejny nr sprawy: (...),
- 6) L.p.: 29, kolejny nr sprawy: (...),
- 7) L.p.: 32, kolejny nr sprawy: (...),
- 8) L.p.: 33, kolejny nr sprawy: (...).

Ponadto, dobrano sprawy z ww. raportu wg osądu kontrolera:

- 9) L.p.: 37, kolejny nr sprawy: (...),
- 10) L.p.: 38, kolejny nr sprawy: (...),
- 11) L.p.: 41, kolejny nr sprawy: (...),
- 12) L.p.: 44, kolejny nr sprawy: (...).

Skontrolowanych ww. 12 spraw, stanowiło 9,83% objętych raportem.

1.2 Sprawy do kontroli wyłoniono również na podstawie raportu US „MZA brak CIT-8 za 2023 r. Termin 31.10.2024”. Raport zawierał 77 pozycji, spośród których wytypowano 7 spraw. Dobór próby: interwał co 10 sprawa, poczynając od 1 na raporcie:

- 1) Id rekordu: (...),
- 2) Id rekordu: (...),
- 3) Id rekordu: (...),
- 4) Id rekordu: (...),
- 5) Id rekordu: (...),
- 6) Id rekordu: (...),
- 7) Id rekordu: (...).

Dobrano sprawy z ww. raportu wg osądu kontrolera:

- 8) Id rekordu: (...),
- 9) Id rekordu: (...),

10) Id rekordu: (...).

Skontrolowanych ww. 10 spraw, stanowiło 12,98% spraw objętych raportem.

2. Działania podjęte w zakresie egzekwowania niezłożonych zgłoszeń w zakresie danych uzupełniających na druku NIP- 8, w tym działania w zakresie uchylania NIP

2.1 Próbę wyłoniono na podstawie raportu z SZD „Spis spraw” prowadzonych przez (...), o symbolu JRWA (...), hasło z JRWA: „Rejestracja podatników, płatników, inkasentów i innych podmiotów”. Raport zawierał 151 pozycji spraw rozpoczętych w 2024 r. Raport wygenerował US Poznań-Grunwald 11 lutego 2025 r.

a) Do próby wybrano 9 spraw wg osądu kontrolera:

- 1) Lp.: 2, kolejny nr sprawy: (...),
- 2) Lp.: 9, kolejny nr sprawy: (...),
- 3) Lp.: 19, kolejny nr sprawy: (...),
- 4) L.p.: 33, kolejny nr sprawy: (...),
- 5) L.p.: 34, kolejny nr sprawy: (...),
- 6) L.p.: 47, kolejny nr sprawy: (...),
- 7) L.p.: 51, kolejny nr sprawy: (...),
- 8) L.p.: 73, kolejny nr sprawy: (...),
- 9) L.p.: 148, kolejny nr sprawy: (...).

Skontrolowanych ww. 9 spraw, stanowiło 5,96% spraw objętych raportem.

2.2 Sprawy do kontroli wyłoniono również na podstawie raportu z SZD „Spis spraw” prowadzonych przez SKI, o symbolu z JRWA (...), hasło z JRWA: „Rejestracja podatników, płatników, inkasentów i innych podmiotów”. Raport zawierał 574 pozycje spraw rozpoczętych w 2024 r. Raport wygenerował US Poznań-Grunwald 11 lutego 2025 r.

Do próby wybrano 7 spraw wg osądu kontrolera:

- 1) Lp.: 188, kolejny nr sprawy: (...),
- 2) Lp.: 345, kolejny nr sprawy: (...),
- 3) Lp.: 439, kolejny nr sprawy: (...),
- 4) L.p.: 465, kolejny nr sprawy: (...),
- 5) L.p.: 513, kolejny nr sprawy: (...),
- 6) L.p.: 543, kolejny nr sprawy: (...),
- 7) L.p.: 561, kolejny nr sprawy: (...).

Skontrolowanych ww. 7 spraw, stanowiło 1,22% spraw objętych raportem.

3. Informowanie właściwego sądu rejestrowego o przypadkach posługiwania się przez podmioty wpisane do KRS fałszywymi lub fikcyjnymi danymi, dotyczącymi adresu siedziby

Zagadnienie zbadano na podstawie spraw prowadzonych przez (...), wyłonionych do kontroli w zakresie opisanym w pkt. III pkt. 2 niniejszego Wystąpienia pokontrolnego.

4. Analiza w zakresie kierowania zawiadomień do organów karnych skarbowych

Sprawy do kontroli wybrano na podstawie zbiorczego zestawienia komórki (...) „CIT-8 za 2023 r. po terminie” sporządzonego 30 grudnia 2024 r., które zostało zaakceptowane przez kierownika (...) oraz Zastępcę Naczelnika Agnieszkę Zmudzińską.

Zestawienie zawierało 333 pozycje, do kontroli przyjęto wszystkie sprawy, w których ze złożonego po terminie CIT-8 wynikała kwota do zapłaty powyżej 1.000 zł – tj. 19 spraw.

- 1) L.p.: 52, e-deklaracja nr: (...),

- 2) L.p.: 53, e-deklaracja nr: (...),
- 3) L.p.: 88, e-deklaracja nr: (...),
- 4) L.p.: 89, e-deklaracja nr: (...),
- 5) L.p.: 91, e-deklaracja nr: (...),
- 6) L.p.: 94, e-deklaracja nr: (...),
- 7) L.p.: 101, e-deklaracja nr: (...),
- 8) L.p.: 103, e-deklaracja nr: (...),
- 9) L.p.: 108, e-deklaracja nr: (...),
- 10) L.p.: 131, e-deklaracja nr: (...),
- 11) L.p.: 160, e-deklaracja nr: (...),
- 12) L.p.: 176, e-deklaracja nr: (...),
- 13) L.p.: 183, e-deklaracja nr: (...),
- 14) L.p.: 184, e-deklaracja nr: (...),
- 15) L.p.: 201, e-deklaracja nr: (...),
- 16) L.p.: 259, e-deklaracja nr: (...),
- 17) L.p.: 274, e-deklaracja nr: (...),
- 18) L.p.: 290, e-deklaracja nr: (...),
- 19) L.p.: 312, e-deklaracja nr: (...).

Skontrolowanych ww. 19 spraw, stanowiło 5,71% spraw objętych raportem.

5. Upoważnienia pracowników do podpisywania dokumentów.

Do kontroli przyjęto upoważnienia aktualne w 2024 r., wystawione dla 3 pracowników (...): (...).

Wybierając próbę w zakresie upoważnień, kierowano się dokumentacją podlegającą kontroli.

6. Uprawnienia pracowników do systemów informatycznych

Dokonano sprawdzenia posiadanych uprawnień do systemów komputerowych, przez 4 pracowników w tym kierownika komórki (...). Do próby wytypowano uprawnienia następujących pracowników: (...).

Analizie poddano Raport 10 – Raport o uprawnieniach i rolach użytkowników, z uprawnieniami obowiązującymi od 1 stycznia 2024 r. oraz wykaz uprawnień użytkownika w aplikacjach wg stanu na 18 marca 2025 r.

b) Kontrola funkcjonalna sprawowana nad realizacją zadań w zakresie badanego tematu

Ustaień dokonano w oparciu o przedłożone: Informacje o przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych, plan kontroli funkcjonalnej na 2024 r. Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald oraz wyjaśnienia Naczelnika Urzędu. Dokonano również analizy Arkusza identyfikacji/aktualizacji ryzyka na rok 2024, a także Priorytetów Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do uwzględnienia w kontroli funkcjonalnej w 2024 r.

c) Informacje dotyczące trybu składania skarg i wniosków oraz przyjmowania w sprawie skarg i wniosków

Zagadnienie sprawdzono na podstawie tablicy ogłoszeń, znajdującej się w siedzibie Urzędu.

IV. Ustalenia szczegółowe

1. Czynności sprawdzające w zakresie złożenia brakujących zeznań CIT-8 oraz sprawozdań finansowych w 2023 r.

a) Podejmowane czynności ich wyniki

Kontroli poddano 22 sprawy, w których przeprowadzono łącznie 57 czynności.

Najczęstszym kontaktem w sprawach, dotyczących egzekwowania brakujących zeznań CIT-8 były wezwania pisemne (46/57). W 7 przypadkach wzywano podmioty do złożenia brakujących zeznań przez telefon. W 4 sprawach sporządzono adnotację w związku z przekazaniem spraw do komórki (...), celem rozważenia podjęcia działań w zakresie uchylecia NIP.

Podjęte czynności w skontrolowanych sprawach, dotyczyły złożenia brakujących:

- zeznań CIT-8 za lata: 2021, 2022 i 2023 (2 sprawy, w tym 1 dotyczyła również złożenia sprawozdania finansowego),
- zeznań CIT-8 za rok podatkowy na przełomie lat 2021 i 2022 (2 sprawy),
- zeznań CIT-8 za rok podatkowy 2022 (1 sprawa, która dotyczyła również sprawozdania finansowego),
- zeznań CIT – 8 za rok podatkowy na przełomie lat 2022 i 2023 (3 sprawy),
- zeznań CIT-8 za lata: 2022 i 2023 (6 spraw),
- zeznań CIT-8 za 2023 r. (2 sprawy, w tym jedna również dotyczyła złożenia PIT-4R).

Na dzień kontroli instytucjonalnej na 22 skontrolowane sprawy:

- 11 pozostawało nadal w toku,
- 5 zostało zakończonych po złożeniu przez podatników brakujących zeznań CIT-8,
- 4 przekazano do komórki (...), celem rozważenia podjęcia działań w zakresie uchylecia NIP,
- 1 podmiot został wykreślony z VAT, a po ponownym wezwaniu (w związku z wykazaniem podmiotu w raporcie MZA) i brakiem kontaktu, sprawę postanowiono zakończyć przez komórkę (...),
- 1 sprawa została zakończona w komórce SKA, w związku z uchYLENIEM podmiotowi NIP.

Sprawy zakończone złożeniem brakujących zeznań za 2023 r. nie przyniosły efektów finansowych:

- w 2 sprawach w zeznaniu CIT-8 wykazano „0”,
- w 1 sprawie nadpłatę,
- w 2 sprawach stratę.

W 1 z ww. spraw podatnik złożył również brakujące zeznania za lata 2021 i 2022 r., wykazując w nich stratę.

W odniesieniu do 11 spraw pozostających w toku, organ podjął średnio 3 czynności sprawdzające w każdej ze spraw, w zakresie złożenia brakujących zeznań CIT-8, a w 2 z nich wezwał dodatkowo do złożenia sprawozdania finansowego. W 10/11 spraw ostatnie czynności zostały podjęte w trakcie kontroli instytucjonalnej, w tym wezwania do złożenia sprawozdania finansowego.

b) Dokumentowanie czynności oraz ich rejestracja w systemach informatycznych

W przypadku wezwań telefonicznych (7/57 czynności), w adnotacjach pisemnych sporządzanych na okoliczność ich przeprowadzenia, zawierano informacje odnośnie: daty sporządzenia, danych rozmówcy, numeru telefonu pod którym pracownik nawiązywał kontakt, terminu do którego należy dokonać czynności, podpis pracownika.

Błędy stwierdzono w odniesieniu do pouczeń w przypadku niezastosowania się do żądania organu. W sporządzonych adnotacjach wskazywano, że rozmówcę pouczono o przepisach Kks, bez ich wskazywania (5 czynności)¹, bądź nie wskazywano żadnych informacji odnośnie pouczenia (1 przypadek)². W 1³ sprawie wskazano na pouczenie o przepisie art. 262 O.p., który nie miał

¹ Dotyczy adnotacji: UNP (...), UNP (...), UNP (...), UNP (...), UNP (...).

² Dotyczy adnotacji: UNP (...).

³ Dotyczy adnotacji: UNP (...).

zastosowania w sprawie, ponieważ dotyczyła ona konieczności złożenia brakujących dokumentów CIT-8, a nie złożenia wyjaśnień.

Brak pouczenia w wezwaniu lub jego niepełna bądź nieprawidłowa treść powoduje, że wezwanie nie spełnia wszystkich wymogów, określonych przepisem art. 159 § 1 pkt 1-6 Ordynacji podatkowej. Ponadto, powyższe uniemożliwia organom korzystanie ze środków dyscyplinujących podmiot oraz skierowania sprawy na drogę karną skarbową, ponieważ podatnik nie może ponosić odpowiedzialności za brak spełnienia żądania organu, który nieprawidłowo wskazał lub nie wskazał w ogóle konsekwencji niespełnienia jego żądań.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Pracownicy sporządzający adnotację z wezwania telefonicznego: (...).
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru.
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

W wezwaniach pisemnych wskazano: datę, nazwę i adres organu, dane podmiotu, który nie złożył obowiązkowych dokumentów, jakiej sprawy dotyczy wezwanie, tryb złożenia wyjaśnień dokumentów oraz kontaktu z urzędem (mailowo, osobiście po wcześniejszym umówieniu się lub listownie), termin do którego żądanie powinno być spełnione, skutki prawne niezastosowania się do żądania organu. Wezwania zostały podpisane przez osoby uprawnione i w zdecydowanej większości wysyłane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Jednak w sporządzonych wezwaniach stwierdzono liczne błędy polegające na:

- Nieprawidłowych pouczeniach (46/46 dokumentów w 20/22 sprawy⁴),
 - wskazanie art. 262 Ordynacji podatkowej, w sytuacji braku wezwania podmiotu do złożenia wyjaśnień w sprawie lub dokonania innych czynności, o których mowa w tym przepisie (39/46 dokumentów),
 - wskazanie art. 80 Kks dotyczącego braku złożenia informacji podatkowej (27/46 dokumentów).

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Pracownicy sporządzający dokumenty w sprawach: (...).
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru.
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).
- Błędnej podstawie prawnej (7/46 dokumentów w 3/22 sprawy⁵):
 - powołaniu art. 275 O.p., dotyczącego okazania dokumentów w przypadku skorzystania przez podatnika z ulgi (3/46 dokumentów),
 - powołaniu art. 274 O.p. (3/46 dokumentów), dotyczącego zasad postępowania w przypadku stwierdzenia błędów w deklaracji podatkowej,
 - powołaniu art. 272 pkt 3 O.p. (1/46 dokumentów), dotyczącego ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Błędy tłumaczono pomyłkami, nieuwagą spowodowanymi znacznym obciążeniem pracą. Powyższe nie zmieniło ustaleń kontrolera.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Pracownicy sporządzający dokumenty w sprawach: (...).

⁴ Dotyczy spraw: wyłonionych na podstawie raportu SZD: (...); wyłonionych na podstawie raportu MZA: Id rekordu: (...).

⁵ Dotyczy spraw: wyłonionych na podstawie raportu SZD: (...).

- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru.
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad Pionem Kontroli.
- Pomyłkach w treści wezwania (1/46 dokumentów w 1/22 sprawy⁶):
- wskazanie błędnego roku obrotowego spółki (1/46 dokumentów).

Powyższe uznano za uchybienie.

- Błędy stwierdzono również w odniesieniu do wskazanego adresata lub jego adresu. Stwierdzono:
- adresowanie wezwania na byłego prezesa spółki (brak sprawdzenia w KRS – 2/46 dokumentów w 2/22 sprawy⁷),
- wysyłka wezwania na nieprawidłowy adres, który nie figurował w KRS podmiotu (1/46 dokumentów w 1/22 sprawy⁸):

W odniesieniu do sprawy, gdzie wezwanie wysłano do byłego prezesa spółki, Urząd wyjaśnił, że pracownik wysłał wezwanie na e-mail dawnego prezesa z uwagi na to, że spółka w zgłoszeniu NIP-8 z 27 października 2021 r. w danych do kontaktu wskazała taki adres. Spółka nie dokonała aktualizacji NIP-8. Pracownik nie zweryfikował danych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Pracownicy sporządzający dokumenty w sprawach: (...).
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru.
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

Ponadto we wszystkich skontrolowanych sprawach, które zostały zakończone w komórce (...) (11/22⁹) nie utrwalono w aktach w formie adnotacji wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających, z uwzględnieniem przepisu art. 177 § 1 O.p. co stanowi jego naruszenie.

Na konieczność sporządzania protokołu lub adnotacji z wyniku przeprowadzonych czynności zwrócono również uwagę w „Wytycznych do czynności sprawdzających” Warszawa, wrzesień 2021 r.

W odpowiedzi na taki stan rzeczy Organ wyjaśnił, że w przypadku prowadzonych czynności sprawdzających w zakresie niezłożenia brakujących zeznań, czy złożenia korekt zeznań, pracownicy nie sporządzali adnotacji ani protokołu z przebiegu i zakończenia czynności zgodnie z art. 172 i 177 Ordynacji podatkowej.

Zakończenie czynności rejestrowane było w „wynikach czynności” z odpowiednim powodem np. ZD - złożenie deklaracji ZKD – złożenie korekty deklaracji, ZWM – zmiana właściwości miejscowej podmiotu, NSN – nie stwierdzono nieprawidłowości, DKU – dokonano korekty z urzędu itp.

Sporządzanie adnotacji wiąże się z dodatkową czynnością oraz jest czasochłonne. Adnotacje lub protokoły były załączane do czynności, które związane były z weryfikacją odliczeń, ulg, informacji sygnałnych. Mając na uwadze wytyczne Ministerstwa Finansów w zakresie zakończenia czynności sprawdzających pracownicy zostali zobowiązani do sporządzania adnotacji lub protokołu z każdej czynności sprawdzającej.

Złożone wyjaśnienie nie zmieniły ustaleń kontrolera.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Pracownicy sporządzający dokumenty w sprawach: (...).

⁶ Dotyczy sprawy: z raportu MZA nr Id rekordu: (...).

⁷ Dotyczy spraw: wyłonięj na podstawie raportu SZD: (...); raportu MZA nr Id rekordu: (...).

⁸ Dotyczy sprawy: z raportu MZA nr Id rekordu: (...).

⁹ Dotyczy spraw: wyłonięj na podstawie raportu SZD: (...); wyłonięj na podstawie raportu MZA: Id rekordu: (...).

- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru.
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

Sporządzone przez pracowników dokumenty w sprawach, rejestrowane były w SZD pod właściwym numerem sprawy. Jednak liczne błędny stwierdzono w odniesieniu do rejestracji spraw i dokumentów w systemie Zisar Plus (w 12/22 sprawy¹⁰). Stwierdzono:

- brak rejestracji sprawy w systemie (w 1 sprawie),
- opóźnienia w rejestracji w systemie (w 7 sprawach),
- brak podłączenia w systemie niektórych dokumentów z przeprowadzonych czynności (w 8 sprawach), co w 6 przypadkach wynikało z opóźnienia w rejestracji sprawy i w efekcie braku możliwości podłączenia dokumentów (dotyczy opóźnienia powyżej 30 dni),
- wprowadzeniu złego kodu przeprowadzonej czynności (w 2 sprawach).

Wyjaśniając powyższe, Naczelnik Urzędu wskazał, że realizacja nałożonych zadań na pracowników (...) przy długotrwałych nieobecnościach 3 pracowników (spośród 7 osób realizujących zadania w podatku CIT) spowodowała długie odstępy czasowe w poszczególnych sprawach. Wiązało się to m. in. z ewidencjonowaniem poszczególnych etapów w danych sprawach w systemie z opóźnieniem.

Opisane powyżej błędy uznano za nieprawidłowości. Podkreślenia wymaga, że system Zisar Plus jest narzędziem służącym do pobierania danych dla sprawozdawczości. Zatem prawidłowa rejestracja w tym systemie odgrywa niezwykle ważną rolę, dla prawidłowej prezentacji danych.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Pracownicy sporządzający dokumenty w sprawach: (...).
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru.
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

W pozostałych 10 sprawach, na dzień kontroli instytucjonalnej, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie rejestracji w Zisar Plus.

c) Terminowość prowadzonych czynności

Czynności w zakresie egzekwowania brakujących dokumentów w 2024 r. rozpoczęto w maju 2024 r. (1/22 sprawy), czerwcu 2024 r. (3/22 sprawy), lipcu 2024 r. (2/22 sprawy), sierpniu 2024 r. (5/22 sprawy), wrześniu 2024 r. (3/22 sprawy), październiku 2024 r. (5/22 sprawy).

W 1 przypadku sprawę rozpoczęto w grudniu 2024 r. jednak dotyczyła ona złożenia korekty zeznania za 2022 r. Natomiast w 2 sprawach działania podjęto w lutym 2024 r. lecz dotyczyły one lat wcześniejszych. Pomimo tego pozytywnie oceniono działania w tych 2 sprawach ponieważ reakcja pracownika Urzędu na informacje, które wpłynęły z właściwego miejscowo poprzedniego organu podatkowego, nastąpiła po upływie 5 dni.

Mając na uwadze termin do złożenia zeznania CIT-8 za 2023 r., który upłynął 2 kwietnia 2024 r. (w przypadku roku obrotowego równego z kalendarzowym) pozytywnie należy ocenić fakt, że Urząd przystąpił do czynności w zakresie egzekwowania zeznań za 2023 r., po miesiącu od ww. terminu, a w większości tych spraw przed upływem 6 miesięcy (w 5 sprawach przed upływem 7 m-cy).

¹⁰ Dotyczy spraw: wyłoniionych na podstawie raportu SZD: (...); wyłoniionych na podstawie raportu MZA: Id rekordu: (...).

W 6/22 przypadkach sprawy zostały zakończone sprawnie, po przeprowadzeniu 1 czynności. Jednak w 15 przypadkach stwierdzono przewlekłość w działaniach organu.

Mając na uwadze fakt, że w zdecydowanej większości spraw przesyłki nie były podejmowane przez adresatów, za przewlekłe uznano działanie, gdy kolejną czynność w sprawie podjęto po upływie 1,5 miesiąca od poprzedniej czynności. Przewlekłość w działaniu Organu stwierdzono:

- 1) pomiędzy I a II oraz II a III czynnością na IV podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła: odpowiednio 6 i 3 miesiące¹¹;
- 2) pomiędzy II a III czynnością na III podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła ponad 3 miesiące¹²;
- 3) pomiędzy I a II czynnością na II podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła 9 miesięcy¹³;
- 4) pomiędzy II a III, III a IV oraz IV a V czynnością na V podjętych, przerwa między czynnościami wynosiła odpowiednio: 1 miesiąc i 3 tygodnie, 3 miesiące i 3 tygodnie, 1 miesiąc i 3 tygodnie¹⁴;
- 5) pomiędzy I a II oraz II a III czynnością na III podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła odpowiednio: 1 miesiąc i 3 tygodnie oraz 2 miesiące i 2 tygodnie¹⁵;
- 6) pomiędzy I a II i IV a V czynnością na V podjętych, przerwa między czynnościami wynosiła odpowiednio: 2 miesiące i 2 miesiące i 3 tygodnie¹⁶;
- 7) pomiędzy I a II oraz III a IV czynnością na IV podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła odpowiednio: 2 i 4 miesiące¹⁷;
- 8) pomiędzy II a III czynnością na III podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła 6 miesięcy¹⁸;
- 9) pomiędzy I a II i II a III czynnością na III podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła odpowiednio: 3 i 5 miesięcy¹⁹;
- 10) pomiędzy I a II czynnością na II podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła ponad 5 miesięcy²⁰;
- 11) pomiędzy I a II i II a III czynnością na III podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła w obu przypadkach trwała 2 miesiące²¹;
- 12) pomiędzy II a III czynnością na III podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła prawie 5 miesięcy²²;
- 13) pomiędzy I a II czynnością na II podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła 4 miesiące²³;
- 14) pomiędzy I a II czynnością na II podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła 3 miesiące²⁴;
- 15) pomiędzy II a III czynnością na III podjęte, przerwa między czynnościami wynosiła 3 miesiące²⁵.

Ponadto w 1 ze spraw przewlekłość w podejmowanych czynnościach wynosiła 7 miesięcy, jednak Organ posiadał informacje, że główna księgowa spółki uległa poważnemu wypadkowi i dokumenty

¹¹ W sprawie z raportu SZD (...).

¹² W sprawie z raportu SZD (...).

¹³ W sprawie z raportu SZD (...).

¹⁴ W sprawie z raportu SZD (...).

¹⁵ W sprawie z raportu SZD (...).

¹⁶ W sprawie z raportu SZD (...).

¹⁷ W sprawie z raportu SZD (...).

¹⁸ W sprawie z raportu SZD (...).

¹⁹ W sprawie z raportu SZD (...).

²⁰ W sprawie z raportu SZD (...).

²¹ W sprawie z raportu MZA ID (...).

²² W sprawie z raportu MZA ID (...).

²³ W sprawie z raportu MZA ID (...).

²⁴ W sprawie z raportu MZA ID (...).

²⁵ W sprawie z raportu MZA ID (...).

zostaną złożone w możliwie najszybszym terminie. Uznano zatem za niecelowe wysyłanie kolejnych wezwań w tym zakresie. Do czasu kontroli instytucjonalnej, podmiot złożył dokumenty²⁶.

W odniesieniu do zwłoki w podejmowanych czynnościach Urząd złożył następujące wyjaśnienia:

Wskazano, że 2024 r. pracownicy komórki (...) obciążeni byli weryfikacją znacznej ilości błędnych informacji od płatników m.in. dot. danych rejestracyjnych (tj. nr PESEL, adres zamieszkania obywateli Ukrainy, błędy merytoryczne) oraz błędnych zeznań PIT i CIT. Łączna liczba błędnych zeznań oraz zeznań do wyjaśnienia wyniosła 6 513 szt. Pracownicy zajmowali się jednocześnie weryfikacją zeznań rocznych, z których wynikała nadpłata powyżej 80 tys. zł i weryfikacją wniosków o stwierdzenie nadpłaty (75 nadpłat). Co wiązało się z dużym nakładem pracy przy długotrwałej absencji 3 pracowników.

Jeden z pracowników w okresie od stycznia do kwietnia 2024 r. został wyznaczony do pracy na infolinii Krajowej Informacji Skarbowej. W tym czasie inny pracownik, oprócz swoich zadań, został obciążony weryfikacją właściwości miejscowej zwiększonej ilości informacji otrzymanych za pośrednictwem Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, w ramach automatycznej wymiany informacji w aplikacji Wymiana Informacji o Podatkach Bezpośrednich (WAIPB) – 6 375 rekordów. W pozostałych kwartałach ilość informacji zweryfikowanych wyniosła 20 233 rekordy.

Ponadto, pracownicy komórki (...) zostali obciążeni zwiększoną ilością czynności sprawdzających (421 czynności) zleconych przez Ministerstwo Finansów w aplikacji MZA (Moduł Zarządzania Analizami), co było czasochłonne i w niektórych przypadkach trudne do zrealizowania w wyznaczonym terminie. Pracownicy prowadzili czynności związane z informacjami sygnałnymi dot. nieprawidłowości w zeznaniach lub informacjach od płatnika tj. donosami w zakresie prowadzenia działalności nierejestrowej, nieewidencjonowania przychodów lub kosztów uzyskania przychodów, nie wystawienia informacji PIT-11 itp. W zgłoszeniach tych były m.in. zawiadomienia KTI, które podlegają określonym terminom realizacji, z uwagi na szczególny nadzór przez Ministerstwo Finansów. Pracownicy udzielali też odpowiedzi na pytania podatników telefoniczne jak i mailowe. Wspomagali pracowników innych komórek w obsłudze klientów m. in. na Sali Obsługi Klienta, udzielali odpowiedzi na zapytania innych komórek, weryfikowali poprawność daty likwidacji wskazanej w CEIDG (w przypadku likwidacji działalności z datą wsteczną) i wyjaśniali formę opodatkowania w przypadku złożenia zeznania rocznego na błędnym formularzu.

Realizacja nałożonych zadań na pracowników (...) przy długotrwałych nieobecnościach 3 pracowników (spośród 7 osób realizujących zadania w podatku CIT) spowodowała długie odstępy czasowe w poszczególnych sprawach.

Odnosząc się do powyższego kontroler stwierdził, że mnogość obowiązków oraz długotrwałe absencje pracowników, z pewnością negatywnie wpłynęły na terminowość podejmowanych przez Organ czynności sprawdzających w badanym temacie. Jednak obciążenie pracą nie może być podstawą do akceptacji znacznych przerw pomiędzy czynnościami, które wynosiły nawet od 4 do 9 miesięcy (co stwierdzono w 8/22 sprawy).

Należy zauważyć, że chociaż przepisy Działu V ustawy Ordynacja podatkowa dotyczące czynności sprawdzających, nie regulują wprost zagadnienia związanego z czasem prowadzenia czynności

²⁶ Sprawa z SZD (...).

sprawdzających przez organ podatkowy (nie określają ram czasowych), to na mocy art. 280 wskazanej ustawy w sprawach nieuregulowanych stosuje się odpowiednio m.in. przepisy Działu IV, Rozdziału 1 zatytułowanego „Zasady ogólne”. Wobec powyższego, przewlekłe prowadzenie czynności sprawdzających, jest naruszeniem zasady szybkości postępowania określonej w art. 125 w związku z art. 280 Ordynacji podatkowej. Zasada ta nakazuje organom podatkowym działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Zatem, złożone w tym zakresie wyjaśnienia o konieczności realizacji wielu terminowych spraw, realizacji pilnych bieżących zadań oraz absencji pracowników nie zasługują na uwzględnienie w odniesieniu do ww. 8 spraw, w których czynności prowadzone były ze znaczną zwłoką.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Pracownicy sporządzający dokumenty w sprawach: (...).
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru.
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień Urzędu, w 2024 r. komórka (...) nie prowadziła monitoringu niezłożonych sprawozdań finansowych do Szefa KAS co oceniono negatywnie.

W ramach działań naprawczych na dzień kontroli wezwano do złożenia brakujących sprawozdań finansowych 132 podmioty (2 podmioty złożyły brakujące sprawozdania).

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- Pracownicy komórki (...).
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru.
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

Mając na uwadze poczynione ustalenia, zagadnienie prawidłowości i terminowości podejmowanych czynności w zakresie egzekwowania zeznań podatkowych CIT-8 oraz sprawozdań finansowych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

2. Działania dotyczące egzekwowania informacji aktualizacyjnych na druku NIP-8

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień Urzędu w 2024 r. nie wzywano podmiotów do aktualizacji NIP-8. W trakcie kontroli instytucjonalnej Organ podjął działania naprawcze w tym zakresie.

Na dzień kontroli instytucjonalnej, pracownicy (...) wystali 173 wezwania do złożenia zgłoszenia aktualizacyjnego NIP-8.

Zgodnie z „Procedurą postępowania w sprawie prowadzenia rejestru podatników i płatników, rejestru podatników od towarów i usług oraz rejestru podatników dokonujących transakcji wewnątrzwspólnotowych” Warszawa, czerwiec 2022 r., podmioty wpisane do KRS (w zakresie rejestru przedsiębiorców lub rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej) aktualizacji danych w zakresie danych podstawowych dokonują wyłącznie za pośrednictwem KRS. W przypadku poprawnej weryfikacji formalnej i biznesowej, która przeprowadzana jest po otrzymaniu danych z systemu teleinformatycznego KRS, dane automatycznie są aktualizowane w CRP KEP. (...).

W zakresie danych uzupełniających podmioty wpisane do KRS dokonują zgłoszenia na druku NIP-8. W przypadku stwierdzenia przez pracownika US zmian danych podstawowych, które skutkują zmianą danych uzupełniających (np. nazwa skrócona) i brakiem ich odzwierciedlenia w CRP KEP, pracownik US jest zobowiązany do wezwania podatnika o aktualizację danych uzupełniających.

Mając na uwadze powyższe, zagadnienie dotyczące egzekwowania niezłożonych zgłoszeń uzupełniających na druku NIP-8 oceniono negatywnie, z uwagi na fakt, że w kontrolowanym okresie Urząd takich działań nie podjął.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- pracownicy komórki (...),
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru,
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

3. Czynności w zakresie egzekwowania niezłożonych zgłoszeń na druku NIP-8 oraz tytułu prawnego do lokalu

a) Podejmowane czynności oraz ich wyniki

Analizie poddano 9 spraw, w których organ podjął 16 czynności – 14 wezwań oraz 2 adnotacje.

Podjęte czynności w skontrolowanych sprawach, dotyczyły złożenia brakujących NIP-8 (1/9 spraw), tytułu prawnego do lokalu wskazanego jako siedziba spółki w KRS (1/9) oraz braku obu ww. dokumentów (7/9 spraw).

Na dzień kontroli instytucjonalnej na 9 skontrolowanych spraw:

- 1 odłożono ad acta po konsultacji z kierownikiem SKI, z uwagi na śmierć likwidatora i brak zarządu w spółce,
- 5 zakończono z uwagi na złożenie przez podmioty brakujących dokumentów,
- 3 pozostawały w toku.

b) Dokumentowanie podejmowanych czynności oraz ich rejestracja w systemie informatycznym

W 8/9 skontrolowanych spraw, organ sporządził 14 wezwań. W dokumentach wskazano: datę, nazwę i adres organu, dane podmiotu, który nie złożył obowiązkowej informacji, jakiej sprawy dotyczy wezwanie, tryb złożenia wyjaśnień dokumentów oraz kontaktu z urzędem (mailowo, osobiście po wcześniejszym umówieniu się lub listownie), termin do którego żądanie powinno być spełnione, skutki prawne niezastosowania się do żądania organu. Ponadto zawarto informacje o możliwości działania przez pełnomocnika, o kanałach którymi można złożyć dokumenty, o osobie prowadzącej sprawę, godzinach działania US oraz informacje o przetwarzaniu danych osobowych. Wezwania zostały podpisane przez osoby uprawnione i w zdecydowanej większości wysyłane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

W ww. wezwaniach stwierdzono uchybienie, polegające na wskazaniu niepełnej podstawy prawnej. Organ powoływał się na art. 155 Ordynacji podatkowej oraz art. 5 ust. 2c ustawy o NIP. Formułując wezwania do złożenia brakujących NIP-8 oraz tytułu prawnego do lokalu ujawnionego w KRS w ocenie kontrolera należy również powołać art. 272 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z którego wynika, że organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających mających na celu weryfikację danych i dokumentów przedstawionych przez podatników dokonujących rejestracji podatkowej. Kwestię tę poruszono także w piśmie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 22 kwietnia 2024 r., nr (...), UNP: (...), wskazując, że organ podatkowy, sporządzając pismo, powinien wskazać dokładny przepis, który zobowiązuje podatnika do konkretnego działania.

- W 1/9 spraw wysłano 1 wezwanie na spółkę.
- W 1/9 spraw wysłano 1 wezwanie, które skierowano do reprezentanta spółki.

- W 1 sprawie sporządzono adnotację na okoliczność odstąpienia od podejmowania czynności i odłożenia sprawy ad acta, z uwagi na śmierć likwidatora spółki.

Ponadto w 6 skontrolowanych sprawach, w których czynności zostały zakończone w komórce (...) nie utrwalono w aktach w formie adnotacji wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających, z uwzględnieniem przepisu art. 177 § 1 O.p. co stanowi jego naruszenie²⁷.

Na konieczność sporządzania protokołu lub adnotacji z wyniku przeprowadzonych czynności zwrócono również uwagę w „Wytycznych do czynności sprawdzających” Warszawa, wrzesień 2021 r.

Odpowiadając na powyższe Organ wskazał, że w poszczególnych przypadkach, sprawy zostały zakończone złożeniem wymaganej dokumentacji lub (w 1 przypadku) odstąpieniem od czynności. Powyższe nie zmienia jednak faktu, że z przeprowadzonych czynności sprawdzających należało sporządzić adnotację o przebiegu i zakończeniu sprawy.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- pracownicy komórki (...) prowadzący sprawy: (...),
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru,
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru (...).

Sprawy z zakresu komórki (...) w 2024 r. podlegały rejestracji w SZD. Na podstawie wyłonionej próby stwierdzono, że sprawy rejestrowano z zastosowaniem właściwego nr JRWA, a pod każdą sprawą rejestrowano przeprowadzane w sprawie czynności.

c) Terminowość prowadzonych czynności

Zgodnie z art. 5 ust. 2c ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, podatnicy wpisani do Krajowego Rejestru Sądowego dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego wyłącznie w zakresie danych uzupełniających wskazanych w ust. 2b pkt 2, w terminie 21 dni od dnia dokonania wpisu podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego.

W 8/9 zbadanych spraw, podstawą do podjęcia czynności był fakt dokonania przez podmiot wpisu w KRS i niezłożenia wymaganej informacji NIP-8 do US, w terminie wskazanym w ustawie.

W 6/8 tych spraw, wezwanie do złożenia NIP-8 kierowano średnio po 11 dniach od upływu terminu ustawowego.

W 2²⁸ sprawach stwierdzono zwłokę w działaniu Urzędu wynoszącą 6 miesięcy oraz 2,5 roku.

Powyższe Urząd tłumaczył znacznym obciążeniem pracą, co nie zmieniło ustaleń kontrolera.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- pracownicy komórki (...) prowadzący sprawy: (...),
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru,
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

W 1/9 skontrolowanych spraw podstawą do podjęcia działań przez (...) była informacja otrzymana z (...) o braku tytułu prawnego do lokalu. Działania w tym zakresie podjęto bezzwłocznie (w tym samym dniu), wysyłając do spółki wezwanie, do złożenia aktualnych dokumentów.

²⁷ Dotyczy spraw: z raportu SZD (...).

²⁸ Dotyczy sprawy: z raportu SZD (...).

Mając na uwadze poczynione ustalenia, czynności podejmowane przez Organ w 2024 r. w zakresie egzekwowania niezłożonych zgłoszeń na druku NIP-8 oraz tytułu prawnego do lokalu oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

4. Postępowania w sprawie uchylecia NIP

Zgodnie z art. 8c ust. 4 ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, naczelnik urzędu skarbowego uchyla z urzędu, w drodze decyzji NIP, jeżeli podatnik posługuje się fałszywymi lub fikcyjnymi danymi adresowymi swojej siedziby lub miejsca wykonywania działalności gospodarczej. Natomiast, zgodnie z art. 8d ust. 3 ww. ustawy, decyzji o unieważnieniu lub o uchyleniu NIP nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Analizie poddano 7 spraw, w których wydano decyzję o uchyleniu NIP osobom prawnym.

W 1 z ww. spraw, podstawą do uchylenia NIP było postanowienie Sądu Rejonowego o wykreśleniu z KRS adresu siedziby spółki. W następstwie powyższego, wystosowano wezwanie do reprezentanta spółki o przedłożenie aktualnego tytułu prawnego dotyczącego nowej siedziby spółki. Działania Urzędu w sprawie zostały podjęte niezwłocznie.

W 1²⁹ ze spraw Urząd skierował do spółki w 1 dacie 2 wezwania o tej samej treści, dotyczące złożenia NIP-8, które zaadresował i kierował osobno na spółkę na jej adres siedziby oraz do reprezentanta spółki na jego adres prywatny. Dalej, po upływie 6 miesięcy pozostawania Organu w bezczynności, wydano decyzję uchylającą NIP, wskazując w jej uzasadnieniu, że w sprawie wysłano 2 wezwania, na które spółka nie zareagowała.

W ocenie kontrolera, działania powyższe były niewystarczające do podjęcia takiego rozstrzygnięcia.

Zauważyć należy, że wprawdzie z treści art. 272 pkt 5 Ordynacji podatkowej wynika, że do weryfikacji danych i dokumentów przedstawionych przez podatników dokonujących rejestracji podatkowej, można zastosować tryb czynności sprawdzających, jednakże należy mieć na uwadze, że stosownie do art. 8d ust. 1 ustawy o ewidencji, do postępowań w sprawie uchylecia NIP stosuje się odpowiednio przepisy działu IV Ordynacji podatkowej. Tak więc, w postępowaniu o uchylenie NIP ma zastosowanie pełen reżim postępowania dowodowego, uregulowany w dziale IV Ordynacji podatkowej. W szczególności dotyczy to m.in. przeprowadzenia oględzin, sporządzania protokołów z tych czynności, czy zawiadomienia podatnika o miejscu i terminie przeprowadzenia tych dowodów, przynajmniej na 7 dni przed terminem oraz umożliwienia podatnikowi brania udziału w oględzinach (por. art. 172 § 2 pkt 2 i 3, art. 190 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej).

Jednocześnie należy podkreślić, że wprawdzie art. 8d ust. 2 ustawy o ewidencji zwalnia organ od zastosowania art. 165 § 2 i 4 Ordynacji podatkowej (wszczęcie postępowania postanowieniem doręczonym stronie) i art. 200 § 1 Ordynacji podatkowej (wyznaczenie stronie siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego przed wydaniem decyzji), ale tym bardziej to ograniczenie prawa podatnika do czynnego udziału w sprawie, powinno skutkować dochowaniem przez organ wszystkich gwarancji na etapie przeprowadzenia dowodów i kształtowania faktycznej podstawy rozstrzygnięcia.

Bezsprzecznym jest, że podmiot miał obowiązek złożenia zgłoszenia identyfikacyjnego NIP-8, którego nie dopełnił, jednakże niedopełnienie tego obowiązku, w świetle obowiązujących przepisów prawa, nie mogło skutkować uchyleniem numeru identyfikacji podatkowej (NIP).

²⁹ Dotyczy sprawy z raportu SZD (...).

Ponadto, wydając decyzję o uchyleniu NIP, organ podatkowy powinien uwzględnić aktualne okoliczności faktyczne i prawne w chwili orzekania. Tymczasem, organ I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na wezwaniach sprzed pół roku.

W ocenie kontrolera, Urząd nie wykazał, aby na dzień wydania decyzji, spółka posługiwała się fałszywymi lub fikcyjnymi danymi adresowymi swojej siedziby.

Brak wystarczających materiałów dowodowych w sprawie oraz zwłokę w działaniu Organu uznano za nieprawidłowość.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą:

- pracownik komórki (...) prowadzący sprawę: (...),
- Kierownik (...) w ramach sprawowania bezpośredniego nadzoru,
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska w ramach sprawowania nadzoru nad (...).

W 5 sprawach, wydane decyzje poprzedzone były informacjami, które wpłynęły do Urzędu w zakresie wygaśnięcia/wypowiedzenia umowy najmu lokalu podmiotom prawnym, bądź informacjami w zakresie braku figurowania spółek pod ujawnionym w KRS adresie siedziby.

W sprawach tych, niezwłocznie po powzięciu takich informacji, organ kierował wezwania do złożenia aktualnego dokumentu w zakresie siedziby spółki, a po braku reakcji podmiotów na wezwanie, wydawał decyzję uchylającą NIP.

Mając na uwadze aktualną linię orzecznictwa³⁰, podjęte przez organ środki dowodowe, również mogłyby być uznane za niewystarczające. Dlatego też, w odniesieniu do spraw w zakresie uchylenia NIP, kontroler rekomenduje podejmowanie czynności polegających na przeprowadzeniu oględzin czy przesłuchania świadków. O planowanych czynnościach strona powinna być zawiadomiona na co najmniej 7 dni przed terminem, co umożliwi podatnikowi branie czynnego udziału w sprawie.

Wydane decyzje zawierały podstawę prawną art. 8c ust. 4 ustawy o NIP, dokumentom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności z art. 8d ust. 3 ustawy o NIP. W pouczeniu informowano o możliwości przywrócenia NIP zgodnie z art. 8a tej ustawy oraz o prawie wniesienia odwołania oraz o tym, że US poinformuje KRS o wydaniu tej decyzji. Decyzje zostały podpisane przez osoby uprawnione.

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonej analizy, postępowania prowadzone przez Urząd w zakresie uchylenia NIP oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

5. Informowanie właściwego sądu rejestrowego o przypadkach posługiwania się przez podmioty wpisane do KRS fałszywymi lub fikcyjnymi danymi, dotyczącymi adresu siedziby

Zagadnienie zbadano na podstawie spraw, w których Organ wydał decyzje uchylające NIP.

Ustalono, że: w 6/7 spraw wysłano zawiadomienie do KRS w którym wskazano, że niemożliwy jest kontakt ze spółką pod ujawnionym w rejestrze adresem. Krajowy Rejestr Sądowy zawiadamiano bezzwłocznie, tj. w dniu wydania decyzji w 5/6 spraw, po 5 dniach od wydania decyzji w 1/6 spraw.

W 1 przypadku odstąpiono od zawiadomienia, gdyż podstawą do uruchomienia postępowania w sprawie uchylenia NIP, było postanowienie Sądu o wykreśleniu siedziby spółki z KRS.

Tym samym obszar ten oceniono pozytywnie.

³⁰ Patrz wyrok WSA w Poznaniu sygnatura akt I SA/Po 387/24 z 15 lutego 2024 r.

6. Analiza pod kątem kierowania zawiadomień o ujawnieniu czynu zabronionego

Kontroli poddano sprawy, w których zeznania CIT-8 zostały złożone przez podmioty po terminie, a wykazana w nich kwota uszczuplenia wyniosła powyżej 1.000 zł.

Poczyniono następujące ustalenia:

1) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 10 czerwca 2024 r. – 69 dni po terminie. Zeznania za 2021 r. i 2022 r. złożono w terminie.

Odstąpiono od ukarania na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 15.037 zł. Kwotę rozliczono z nadpłaty wynikającej ze złożonej 27 lipca 2024 r. korekty CIT-8 za 2022 r.

2) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 5 kwietnia 2024 r. – 3 dni po terminie.

W związku z powyższym zasadnie odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 2.752 zł – zapłacono 5 kwietnia 2024 r.

3) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 5 kwietnia 2024 r. – 3 dni po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 35.327 zł. Należność nie została uregulowana poprzez zapłatę. 9 i 24 maja 2024 r. podatnik złożył korekty CIT-8, ostatecznie z CIT-8 wynikała kwota do zapłaty w wysokości 5.629 zł. 25 kwietnia 2024 r. i 25 czerwca 2024 r. przeksięgowano kwoty z nadpłat na zaległość podatkową.

4) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 4 kwietnia 2024 r. – 2 dni po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 1.008 zł. Należność została uregulowana 4 kwietnia 2024 r.

5) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

W sprawie 4 grudnia 2024 r. sporządzono Kartę informacyjną o ujawnieniu czynu zabronionego. W opisie czynu zabronionego wskazano, że spółka złożyła CIT-8 za 2023 r. po ustawowym terminie – 18 kwietnia 2024 r. Ponadto wskazano, że podatnik zeznania za lata 2021 i 2022 również złożył po terminie.

6) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 22 września 2024 r. wraz z „czynnym żalem” – 173 dni po terminie.

Wskazano na zastosowanie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w związku z art. 16 § 1 KKs.

Kwota do zapłaty: 40.372 zł. Przeksięgowana ze zwrotu VAT za 8/2024 na zaległość 13 listopada 2024 r.

7) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 3 kwietnia 2024 r. – 1 dzień po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk.

Kwota do zapłaty: 3.043 zł. Przeksięgowano zwrot/nadpłatę na zaległość 5 kwietnia 2024 r.

8) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 9 kwietnia 2024 r. – 7 dni po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 16.616 zł. Urząd podjął stosowne czynności, w konsekwencji czego zaległość ta została objęta upomnieniem, a następnie tytułem wykonawczym oraz postępowaniem egzekucyjnym.

9) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 19 kwietnia 2024 r. – 17 dni po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 32.090 zł. Przeksięgowano zwrot/nadpłatę na zobowiązanie 24 kwietnia 2024 r.

10) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 3 kwietnia 2024 r. – 1 dzień po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 74.098 zł. Kwotę nadpłaty z CIT (zaliczki) przeksięgowano 24 kwietnia 2024 r. na zobowiązanie z CIT-8.

11) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 20 września 2024 r. – 171 dni po terminie wraz z „czynnym żalem”.

Wskazano na zastosowanie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w związku z art. 16 § 1 KKs.

Kwota do zapłaty: 92.629 zł. Urząd podjął stosowne czynności tj. wystawienie upomnienia, tytułu wykonawczego oraz wszczęcia postępowania egzekucyjnego, w konsekwencji czego należny podatek został w całości uregulowany.

12) (...) Sp. z .o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 26 czerwca 2024 r. – 85 dni po terminie wraz z „czynnym żalem”.

Wskazano na zastosowanie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w związku z art. 16 § 1 KKs.

Kwota do zapłaty: 97.173 zł. Urząd podjął stosowne czynności tj. wystawienie upomnienia oraz dokonał przerachowania zwrotu podatku VAT za zaległości w CIT.

13) (...) Sp. z.o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 10 kwietnia 2024 r. – 8 dni po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 1.044 zł. Urząd podjął stosowne czynności, w konsekwencji czego zaległość ta została objęta upomnieniem, a następnie tytułem wykonawczym oraz postępowaniem egzekucyjnym.

14) (...) S.A., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 1 lipca 2024 r. – 90 dni po terminie wraz z „czynnym żalem”.

Wskazano na zastosowanie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w związku z art. 16 § 1 KKs.

Kwota do zapłaty: 19.252 zł. Podmiot objęty jest postępowaniem restrukturyzacyjnym.

15) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 3 kwietnia 2024 r. – 1 dzień po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 5.400 zł. Wystawiono TW – przeksięgowano kwotę z nadpłaty na zaległość 19 września 2024 r.

16) (...) Sp. z o.o., NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 15 kwietnia 2024 r. – 13 dni po terminie, wraz z „czynnym żalem”.

Wskazano na zastosowanie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w związku z art. 16 § 1 KKs.

Kwota do zapłaty: 11.851 zł. W dniu złożenia zeznania dokonano zapłaty podatku wraz z odsetkami.

17) (...), NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 30 października 2024 r. – 211 dni po terminie, wraz z „czynnym żalem”.

Wskazano na zastosowanie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w związku z art. 16 § 1 KKs.

Kwota do zapłaty: 1.222 zł. W dniu 25 marca 2024 r. kwotę uregulowano.

18) (...), NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 30 października 2024 r. – 211 dni po terminie.

W analizie wskazano, że odstąpiono od ukarania z uwagi na złożony „czynny żal”.

Kwota do zapłaty: 10.708 zł. Urząd wezwał Wspólnotę Mieszkaniową do złożenia korekty zeznania CIT-8 z uwagi na błędne zaliczki wykazane w zeznaniu.

19) (...), NIP (...)

Zeznanie CIT-8 za 2023 r. złożono 4 kwietnia 2024 r. – 2 dni po terminie.

Odstąpiono od ukarania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 Kpk – znikoma szkodliwość czynu.

Kwota do zapłaty: 5.163 zł. Wpłata dokonana w dniu złożenia zeznania.

Od Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald odebrano wyjaśnienia odnośnie m.in. spraw, w których podatnicy złożyli brakujące zeznania CIT-8, po upływie powyżej 14 dni od ustawowego terminu do ich złożenia wraz z „czynnym żalem”, a nie uiścili należnego podatku wynikającego z zeznania. W sprawach tych, Urząd wskazał na zastosowanie negatywnej przesłanki procesowej z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w zw. z art. 16 § 1 Kks.

W wyjaśnieniach odnośnie takiego działania Urząd wskazał, że zgodnie z § 16 pkt 1 „Wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w sprawie zasad postępowania w związku z ujawnieniem przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przez urzędy skarbowe województwa wielkopolskiego” z 17 października 2023 r., Naczelnik niewyznaczonego urzędu skarbowego odstępuje od prowadzenia postępowania (odstąpienie od ścigania) w przypadku złożenia

przez sprawcę skutecznego „czynnego żalu” - zawiadomienia o popełnieniu czynu zabronionego w trybie art. 16 Kks. Ponieważ w opisanych przypadkach zostały złożone zeznania wraz z „czynnym żalem” uznano, że ma tu zastosowanie negatywna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w związku z art. 16 § 1 Kks. „Czynny żal” dotyczy popełnienia czynu polegającego na nieterminowym złożeniu zeznania (art. 56 § 4 Kks) i w tym zakresie samodenuncjacja sprawcy czynu okazała się skuteczna.

W zakresie dalszego postępowania w Urzędzie w ww. sprawach, Naczelnik wyjaśnił, że w US Poznań-Grunwald (...) jest komórką, która dokonuje analizy niewpłaconych w terminie należności publicznoprawnych, nie tylko pod kątem wystosowania do podatnika upomnienia czy wystawienia tytułu wykonawczego, ale również pod kątem zakwalifikowania zaniechania płatności do objęcia ewentualnym postępowaniem karnym skarbowym. Analiza prawno-karna polega nie tylko na stwierdzeniu braku wpłaty podatku w ustawowym terminie, ale przede wszystkim na ustaleniu wypełnienia przedmiotowych znamion czynu zabronionego spenalizowanego w art. 57 § 1 kks – tj. uporczywego niewpłacania przez podatnika podatku w terminie (np. CIT, VAT) oraz niewpłacania podatku przez płatnika (np. zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych wynagrodzeń pracowniczych – PIT-4R).

W przypadku braku wpłaty całości lub części podatku przez podatnika (np. CIT – również w sytuacji złożenia „czynnego żalu” wraz z zeznaniem CIT-8), z uwagi na konieczność wypełnienia znamienia uporczywości, nie każde zaniechanie płatności może być zakwalifikowane do objęcia sprawy zawiadomieniem karnym. Zgodnie z orzecnictwem oraz stanowiskiem przyjętym w literaturze przedmiotu i komentarzach dotyczących art. 57 § 1 Kks – karalność za nieterminową wpłatę lub brak wpłaty podatku jest możliwa wówczas, gdy charakteryzuje się wielokrotnością czy powtarzalnością zachowań (uporczywość), co nie oznacza że również w przypadku braku wpłaty wynikającej z zeznania CIT-8 nie można stwierdzić popełnienia tego czynu. Jednakże konieczna tu jest każdorazowo wnikliwa analiza przypadku.

Dalej Naczelnik wskazał, że komórka (...) dokonuje comiesięcznej analizy podmiotów nieregulujących w terminie podatków, a następnie sporządza zawiadomienia karne, zgodnie z zasadami wynikającymi z „Wytycznych w sprawie zasad postępowania w związku z ujawnieniem przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przez urzędy skarbowe województwa wielkopolskiego”, które następnie przekazuje do wyznaczonego finansowego organu postępowania przygotowawczego tj. Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań – Jeżyce.

Z uwagi na możliwości kadrowe przyjęto zasadę dokonywania analizy i przekazywania zawiadomień karnych, dotyczących podmiotów generujących duże zaległości podatkowe oraz kwalifikujące się do objęcia postępowaniem przygotowawczym, w tym dotyczących również braku terminowych wpłat wynikających z zeznań CIT-8.

Poinformowano, że w 2024 r. do Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań - Jeżyce przekazano 12 zawiadomień karnych, dotyczących braku uregulowania w terminie podatku CIT, pozostałe zawiadomienia dotyczyły innych podatków.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień, za słuszny uznano pogląd, wg którego w przypadkach złożenia zeznania CIT-8 po terminie wraz z „czynnym żalem” zastosowanie znajduje negatywna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt 4 Kpk w związku z art. 16 § 1 Kks. „Czynny żal” dotyczy popełnienia czynu polegającego na nieterminowym złożeniu zeznania (art. 56 § 4 Kks) i w tym zakresie samodenuncjacja sprawcy czynu okazała się skuteczna.

Tym samym działania komórki SKA-3, która dokonywała analizy spraw, pod kątem złożenia zawiadomienia karnego, dotyczącego badania znamion popełnienia czynu, polegającego na niezłożeniu w terminie zeznania CIT-8 za 2023 r., tj. wykroczenia skarbowego penalizowanego w art. 56 § 4 Kks stwierdzono, że komórka (...) dokonała prawidłowej analizy w tym zakresie. Analiza została dokonana w formie raportu zbiorczego, który został zaakceptowany przez kierownika (...) oraz Z-cę Naczelnika (...).

Uchybienie stwierdzono w zakresie momentu przystąpienia do analizy, która wg wyjaśnień nastąpiła 30 grudnia 2024 r., a zgodnie z Wytycznymi w sprawie zasad postępowania w związku z ujawnieniem przestępstw, przestępstw i wykroczeń skarbowych przez urzędy skarbowe województwa wielkopolskiego, pracownik niewyznaczonego urzędu skarbowego, który w toku wykonywanych czynności służbowych ujawni okoliczności wskazujące na naruszenie przepisów prawa podatkowego, ustawy o rachunkowości lub przepisów penalizowanych w innych ustawach dokonuje niezwłocznie analizy stwierdzonych naruszeń w celu skierowania sprawy do odpowiedniego trybu postępowania.

Analiza złożonych zeznań po terminie wraz z „czynnym żalem”, uwypukla także fakt nieznacznej liczby działań podjętych przez Organ w zakresie wzywania podatników do złożenia brakujących zeznań CIT-8 oraz podejmowania ich ze zwłoką. W 6/19 ww. spraw, zeznania zostały złożone ze zwłoką wynoszącą od 85-211 dni³¹.

Analizując dalsze wyjaśnienia Organu, dotyczące przypadku braku wpłaty całości lub części podatku przez podatnika, przy jednoczesnym złożeniu zeznania CIT-8 wraz z „czynnym żalem” po upływie 14 dni od terminu do złożenia tego zeznania, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zgadza się, że w sprawach tych, z uwagi na konieczność wypełnienia znamienia uporczywości, nie każde zaniechanie płatności może być zakwalifikowane do objęcia sprawy zawiadomieniem karnym z art. 57 § 1 Kks. Możliwość taka zachodzi przy wykazaniu uporczywości w zachowaniu sprawcy oraz cech zawinione go zachowania, co wymaga uprzedniej analizy.

W zbadanych przypadkach, zwłaszcza w sytuacjach, w których Urząd wystawił już upomnienia w związku z brakiem zapłaty wykazanego w zeznaniu zobowiązania podatkowego³², nie przedstawiono takiej analizy.

Ponadto zauważyć należy, że przekazanych w 2024 r. 12 zawiadomień karnych, dotyczących braku uregulowania w terminie podatku CIT, w porównaniu z liczbą 3.613 podmiotów, które nie złożyły zeznań CIT- 8 za 2023 rok, prowadzi do wniosku, że analiza ta jest prowadzona w niewielkim zakresie.

Mając na uwadze powyższe, zagadnienie dotyczące analizy prowadzonej przez Urząd w 2024 r. pod kątem kierowania zawiadomień o ujawnieniu czynu zabronionego oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami, za które odpowiedzialność ponoszą:

Pracownicy komórek (...) oraz Zastępcy Naczelników, sprawujący nadzór nad (...), tj. Agnieszka Zmudzińska i Katarzyna Ziemniarska.

7. Uprawnienia w aplikacjach

Dokonano sprawdzenia posiadanych uprawnień do systemów komputerowych, przez 4 pracowników w tym kierownika komórki SKI. Do próby wytypowano uprawnienia następujących pracowników (...).

³¹ Patrz sprawy opisane w punktach: 6), 11), 12), 14), 17), 18).

³² Patrz sprawy opisane w punktach: 6), 11), 12).

Analizie poddano Raport 10 – Raport o uprawnieniach i rolach użytkowników, z uprawnieniami obowiązującymi od 1 stycznia 2024 r. (CSU) oraz wykaz uprawnień użytkownika w aplikacjach wg stanu na 18 marca 2025 r. (Qasystent).

Na podstawie wykazów uprawnień stwierdzono, że pracownicy posiadali uprawnienia w aplikacjach, które były konieczne do realizacji powierzonych im zadań.

W wyniku dokonania analizy uprawnień ww. pracowników w Poltax Plus oraz Poltax2bPlus, na podstawie Raportu o uprawnieniach i rolach użytkowników z CSU, nie stwierdzono zbędnych uprawnień.

Mając na względzie poczynione ustalenia, zagadnienie uprawnień użytkowników w aplikacjach oceniono pozytywnie.

8. Upoważnienia do podpisywania dokumentów

Dokonano sprawdzenia następujących dokumentów:

- upoważnienie z 2 stycznia 2023 r., nr (...) dla pracownika (...),
- upoważnienie z 2 stycznia 2023 r., nr (...) dla pracownika (...),
- upoważnienie z 2 stycznia 2023 r., nr (...) dla pracownika (...).

Ww. dokumenty upoważniały pracowników do załatwiania spraw w imieniu Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald w zakresie podpisywania będących we właściwości rzeczowej (...):

- pism wystosowywanych do podatników na podstawie art. 155, 272, 274, 274a i 275 ustawy Ordynacja podatkowa w związku z prowadzonymi czynnościami sprawdzającymi;
- protokołów sporządzanych w ramach zadań realizowanych.

Upoważnienia obejmowały również uprawnienie do podpisywania dokumentów w formie elektronicznej kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP oraz potwierdzenie dokumentów za zgodność z oryginałem.

Analiza przedłożonych upoważnień wykazała, że podjęte czynności oraz podpisane dokumenty (objęte kontrolą instytucjonalną), odpowiadały nadanym ww. pracownikom upoważnieniom. Upoważnienia zaktualizowano wraz ze zmianą Regulaminu Organizacyjnego Urzędu.

Ponadto ustalono, że w Urzędzie Skarbowym Poznań-Grunwald rejestr upoważnień do podpisywania dokumentów prowadzony jest w formie elektronicznej - tabeli Excel zgodnie z symbolem klasyfikacyjnym JRWA ze szczegółowym opisem (sprawa, znak pisma, daty, uwagi – w tym dot. wygaśnięcia upoważnienia). Rejestr sporządzono zgodnie z regulacjami Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

Tym samym obszar w zakresie upoważnień do podpisywania dokumentów oceniono pozytywnie.

9. Kontrola funkcjonalna sprawowana w zakresie badanego obszaru

Zasady przeprowadzania czynności kontroli funkcjonalnej w urzędach skarbowych podległych Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, określone zostały w Procedurze kontroli funkcjonalnej stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr (...) Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. (zmiany do Zarządzenia – określone w Zarządzeniach nr (...) z dnia 25 marca 2019 r., Nr (...) z dnia 27 maja 2019 r., Nr (...) z dnia 17 lipca 2020 r., Nr (...) z dnia 15 listopada 2021 r., Nr (...) z 30 grudnia 2022 r.). Zgodnie z dyspozycją zawartą w § 13 ww. procedury, komórka ds. kontroli wewnętrznej w dokumentach pokontrolnych, sporządzanych w wyniku przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i instytucjonalnych, zawiera ocenę kontroli funkcjonalnych, przeprowadzonych

w kontrolowanej komórce/jednostce w odniesieniu do obszaru objętego kontrolą wewnętrzną/instytucjonalną.

Priorytety Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do uwzględnienia w kontroli funkcjonalnej w 2024 r., zawierają następujące tematy związane z przeprowadzoną kontrolą instytucjonalną:

- Niezwłoczne podejmowanie skutecznych działań względem podmiotów bez danych uzupełniających. W uwagach dotyczących ryzyka nieprawidłowości w realizacji zadania wskazano w pkt. 2 na szczegółowe zagadnienie dotyczące niezwłocznego podejmowania działań w stosunku do podmiotów, dla których brak zgłoszeń identyfikacyjnych NIP-8;

oraz tematy pośrednio związane z przeprowadzoną kontrolą instytucjonalną:

- Terminowość i prawidłowość ewidencjonowania danych dotyczących kontroli i czynności sprawdzających w systemach informatycznych.
- Terminowość i poprawność prowadzonych postępowań. W uwagach dotyczących ryzyka nieprawidłowości w realizacji zadania wskazano, że temat dotyczy wydawania decyzji o unieważnieniu NIP oraz decyzji o uchyleniu NIP.

Podejmując się wyboru tematów objętych kontrolą funkcjonalną, naczelnicy urzędów skarbowych dokonują samodzielnie oceny i wyboru tematów do kontroli, z uwzględnieniem zagadnień obarczonych wysokim ryzykiem wystąpienia nieprawidłowości.

Analiza Arkusza identyfikacji/aktualizacji ryzyka na rok 2024 Organu wykazała, że Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald nie zidentyfikował ryzyka w temacie niniejszej kontroli. Również w Rejestrze Ryzyk na 2024 r. Organu, nie ujęto żadnego z ww. tematów z Priorytetów IAS w Poznaniu. Powyższe prowadzi do wniosku, że Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald stwierdził, że w nadzorowanej przez niego jednostce nie występowało w 2024 r. ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, związanych z tematem niniejszej kontroli instytucjonalnej lub ryzyko to było nieznaczne.

Ponieważ Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald utworzył na 2024 r. plan kontroli funkcjonalnych, dokument przedłożono do kontroli instytucjonalnej. Na podstawie Planu kontroli funkcjonalnej na rok 2024 r. – korekta z 14 czerwca 2024 r. zidentyfikowano następujący temat, związany bezpośrednio z przedmiotem kontroli instytucjonalnej:

- 1) Niezwłoczne podejmowanie skutecznych działań względem podmiotów bez danych uzupełniających. Systematyczne sporządzanie i analiza raportów dot. podmiotów bez danych uzupełniających. Niezwłoczne podejmowanie działań w stosunku do podmiotów, dla których brak zgłoszeń identyfikacyjnych NIP-8 (ustalona częstotliwość przeprowadzenia kontroli: 1 x I, II – kierownik (...))

oraz tematy pośrednio związane z przedmiotem kontroli instytucjonalnej:

- 2) Zasadność odstępowania od ścigania i kierowania wniosków o ukaranie w przypadku popełnienia czynu zabronionego (1 x w I półroczu - ZN 1 + ZN 2; 1 x w II półroczu wykonanie NUS);
- 3) Prawidłowość podejmowanych czynności sprawdzających w obszarze podatku dochodowego od osób prawnych (1 x w II półroczu – kierownik (...));
- 4) Prawidłowość ewidencjonowania danych dotyczących czynności sprawdzających w systemie ZISAR Plus (1 x w I i II półroczu - kierownik (...));

- 5) Terminowość i poprawność prowadzonych postępowań (decyzje unieważniające i uchylające NIP); (1 x w I i II półroczu - kierownik (...));
- 6) Wykorzystanie informacji z innych komórek istotnych w procedurze uchylecia NIP (zwłaszcza podatników wykreślonych z rejestru VAT); (1 x w I i II półroczu wykonanie kierownik (...)).

Poproszono o przedłożenie dokumentów z przeprowadzenia ww. kontroli funkcjonalnych.

Ad. 1)

W temacie przeprowadzono 2 kontrole, zgodnie z ustalonym terminem i częstotliwością. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi: Z treści Informacji o przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych, nie wynika jakich konkretnie spraw dotyczyły (brak zawartych danych bądź podłączonego raportu podlegającego weryfikacji). Ponadto kontrola nie zawierała odpowiedzi na pytanie, czy podejmowane działania były niezwłoczne i skuteczne. Informacje zawierały zbyt ogólne dane, których nie można było zweryfikować.

Ad. 2)

W temacie przeprowadzono 3 kontrole w terminach ustalonych w planie kontroli.

- Naczelnik Urzędu kontrolę przeprowadziła w komórkach: (...).
- Zastępca Naczelnika Katarzyna Ziemniarska przeprowadziła kontrolę w komórkach: (...).
- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska objęła kontrolą komórki: (...).

W odniesieniu do komórki (...) stwierdzono, że Kierownik Działu wygenerował w aplikacji SeRCe „Raport o podmiotach bez danych uzupełniających”, który następnie przekazał do właściwych pracowników (wg podziału literowego), w celu wezwania spółki oraz jej reprezentanta do złożenia NIP-8.

Analiza wybranych losowo spraw z ww. raportu wykazała, że w większości podatnicy na nim widniejący zostali wezwani do złożenia NIP-8, a ze względu na trwającą akcję zeznań dalsze czynności, w tym m.in. analiza dot. kierowania lub odstępowania od kierowania wniosków o ukaranie, zostanie podjęta po zakończeniu akcji.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie sformułowano zaleceń.

Ad. 3)

Kontrola przeprowadzona zgodnie z planem.

W Informacji o kontroli przeprowadzonej w II kwartale 2024 r. wskazano dokładne dane podlegające weryfikacji. Stwierdzono m.in., że w wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających podmioty zostały prawidłowo wezwane do przedłożenia brakujących zeznań CIT-8.

Powyższe nie pokrywa się z wynikami kontroli instytucjonalnej, podczas której stwierdzono, że sporządzone przez komórkę (...) wezwania zawierają liczne błędy.

Ponadto w Informacji wskazano, że dane w raportach podlegających kontroli funkcjonalnej zostały prawidłowo zweryfikowane przez pracowników komórki w zakresie zasadności złożenia brakujących zeznań CIT-8, złożenia korekt zeznań oraz zasadności wpłacania zaliczek miesięcznych z tyt. CIT.

W wyniku kontroli funkcjonalnej nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ad. 4)

Obie kontrole przeprowadzono w terminach wskazanych w planie.

Z informacji sporządzonej w I półroczu 2024 r. wynika, że przyjęte do próby 25 spraw, zostało zarejestrowanych w systemie ZISAR Plus prawidłowo i bezzwłocznie.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z informacji o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej w II półroczu 2024 r. wynika, że kontrolą objęto 9 spraw. W sprawach tych stwierdzono liczne nieprawidłowości, polegające m.in. na:

- odnotowaniu zakończenia spraw z opóźnieniem,
- wskazywaniu błędnych podstaw prawnych w notatkach dotyczących wezwań przez telefon oraz w wezwaniach kierowanych do podmiotów,
- adresowaniu i kierowaniu wezwań na spółkę zamiast na reprezentanta podatnika,
- wskazywaniu błędnych podstaw prawnych w pouczeniach,
- braku odnotowania w systemie pozycji „wniosek KKS” – w przypadku czynności zakończonych wynikiem pozytywnym,
- braku załączania adnotacji w systemie.

Stwierdzone nieprawidłowości są zbieżne z wynikami kontroli instytucjonalnej w powyższym zakresie.

Z informacji wynika, że kierownik (...) omówił z pracownikami stwierdzone nieprawidłowości oraz polecił:

- bieżące aktualizowanie wezwań, protokołów, adnotacji pod kątem aktualności przepisów Ordynacja podatkowa,
- stosowanie wytycznych wynikających z pism Dyrektora IAS w Poznaniu z 22 kwietnia 2024 r. nr (...) oraz z 6 września 2024 r. nr (...),
- bieżące ewidencjonowanie przeprowadzonych czynności sprawdzających w ZISAR Plus.

Termin realizacji zaleceń pokontrolnych wyznaczono na 30 czerwca 2025 r.

Ad. 5)

W temacie przeprowadzono 2 kontrole, jednak 1 z nich z uchybieniem terminu (zamiast w II kw. 2024 r. kontrolę przeprowadzono w styczniu 2025 r.).

W wyniku obu kontroli stwierdzono, że prawidłowo i niezwłocznie podejmowano działania przez pracowników. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwaga: W informacji z kontroli funkcjonalnej z I kwartału 2024 r. nie wskazano danych pozwalających na identyfikację kontrolowanych spraw.

Ad. 6)

W temacie przeprowadzono 2 kontrole, jednak 1 z nich z uchybieniem terminu (zamiast w I kw. 2024 r. kontrolę przeprowadzono w lipcu 2024 r.).

W Informacji z przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że badanym podmiotom uchylono NIP. Jednak brak było informacji jakie to podmioty oraz czy powyższe było prawidłowe. Zbyt ogólne dane w Informacjach z przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych.

Analizie poddano również informacje z przeprowadzonych przez Naczelnika Urzędu oraz Zastępcę Naczelnika Urzędu Agnieszkę Zmudzińską kontroli funkcjonalnych w temacie: „Prawidłowość odstępowania od ścigania i kierowania wniosków o przeprowadzenie postępowania mandatowego”.

- Naczelnik Urzędu kontrolę przeprowadziła w komórkach (...).

Z informacji z przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej wynika m.in., że w przypadku deklaracji po terminie, odstąpienie od ukarania odnotowywano na raporcie, ewidencjonowano w SZD i przekazywano do akceptacji Zastępcy Naczelnika.

Analiza 20 przypadków dot. „czynnych żali” (po 10 z każdego raportu) wykazała, że we wszystkich przypadkach zasadnie odstąpiono od skierowania wniosków o przeprowadzenie postępowania mandatowego.

Stwierdzono jednak uchybienia w zakresie wskazania nieprawidłowej negatywnej przesłanki odstąpienia od ścigania w 10/20 przypadków.

W wyniku zweryfikowania 10 przypadków ze spraw widniejących na raporcie z SZD, Naczelnik US stwierdziła, że we wszystkich sprawach zasadnie odstąpiono od ścigania i skierowania wniosków o przeprowadzenie postępowania mandatowego, jednak za niewłaściwe uznano:

- brak wskazania na raporcie lub zawiadomieniu podatnika powodu uznania „czynnego żalu” za nieskuteczny oraz powodu przyjęcia do odstąpienia przesłanki znikomej szkodliwości czynu (3/10 przypadków);
- wskazanie nieprawidłowej przesłanki do odstąpienia od przekazania zawiadomienia (2/10 przypadków);
- sprzeczność w adnotacji poprzez jednoczesne uznanie, że czynny żal jest nieskuteczny oraz niezasadny (2/10 przypadków);
- brak wskazania okoliczności dającej podstawę do przyjęcia skuteczności czynnego żalu (3/10 przypadków).

Po przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej zalecono intensyfikację działań w zakresie analizy raportów przez komórkę (...), a w konsekwencji szybsze podejmowanie działań związanych z odstąpieniem od ścigania, jak i kierowania w uzasadnionych wypadkach wniosków o przeprowadzenie postępowania mandatowego.

W odniesieniu do wszystkich skontrolowanych komórek polecono generowanie stosownych raportów co najmniej raz na kwartał lub bezpośrednio po upływie danego kwartału, a ich analizę bez zbędnej zwłoki, nie później niż 1 m-c od wygenerowania raportu.

Ponadto zalecono ujednolicenie opisów dot. odstąpienia od ścigania we wszystkich komórkach. Wskazano również na konieczność pogłębiania i poszerzania wiedzy pracowników US w materii karnej skarbowej i procedury karnej, w szczególności w obszarze prawidłowego kwalifikowania czynów zabronionych oraz negatywnych przesłanek odstąpienia od ścigania. Zalecono szkolenie w tym obszarze.

Termin realizacji zaleceń wyznaczono na I półrocze 2025 r.

- Zastępca Naczelnika Agnieszka Zmudzińska kontrolę przeprowadziła w komórkach (...).

W odniesieniu do skontrolowanych 3 spraw w komórce (...) nie stwierdzono nieprawidłowości.

Priorytety Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do uwzględnienia w kontroli funkcjonalnej w 2024 r. zawierały również temat: „Uprawnienia do systemów informatycznych”.

Ponadto, w zakresie realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urządów konieczne jest przeprowadzanie kontroli (minimum raz na pół roku) przez kierujących komórkami w zakresie przydzielania uprawnień do systemów informatycznych i nadanych upoważnień. Powyższe wynika

z Procedury zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych stanowiącej załącznik nr 1 do Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi (Zarządzenie nr (...) Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 28 września 2018 r. w sprawie wykorzystania systemu Qasystent do realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędach, zmienione Zarządzeniem nr (...) Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 maja 2019 r.) oraz Zarządzenia Nr (...) Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji i polityki bezpieczeństwa w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu.

W Arkuszu identyfikacji/aktualizacji ryzyka na rok 2024, Urząd Skarbowy Poznań-Grunwald nie ujął powyższego zagadnienia. Jednak kontrole w powyższym zakresie zostały przeprowadzone.

Szczegółową analizą objęto informacje z przeprowadzonych w tym zakresie kontroli komórki: (...) oraz Zastępcy Naczelnika Agnieszki Zmudzińskiej.

- Z informacji z przeprowadzonej kontroli w (...) wynika, że kierownik w II półroczu kontrolą objął uprawnienia do systemów 1 z pracowników oraz upoważnienia do podpisywania dokumentów 1 z pracowników. Stwierdzono, że zarówno posiadane uprawnienia jak i upoważnienia są adekwatne i aktualne w przypadku obu pracowników.
- Z informacji z przeprowadzonej kontroli w (...) wynika, że kierownik objął kontrolą w II półroczu 8 pracowników w zakresie posiadanych przez nich uprawnień. Stwierdzono, że nadane im uprawnienia nie wykraczają poza zakres przydzielonych im obowiązków służbowych oraz są niezbędne w realizacji zadań komórki.
- Zastępca Naczelnika kontrolą funkcjonalną w I półroczu objęła komórki: (...). Weryfikacji poddano uprawnienia posiadane przez kierowników komórek oraz po 1 pracownika z każdej komórki. Ponadto dokonano przeglądu upoważnień kierowników komórek oraz 7 pracowników.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie posiadanych uprawnień do systemów informatycznych. Stwierdzono jedynie uchybienia w postaci braku zmiany nazwiska pracownika oraz nieaktualne zapisy w Qasystencie. Ponadto złożono wnioski o rozszerzenie uprawnień w odniesieniu do 1 z kierowników.

W zaleceniach wskazano stały nadzór nad aktualnością posiadanych uprawnień do systemów informatycznych dla poszczególnych pracowników w US, a także udzielonych upoważnień.

W terminie realizacji zaleceń wskazano: bieżące wykonywanie zadań.

Uwagi: kontrole zostały przeprowadzone przez kierowników tylko w II półroczu 2024 r., natomiast przez Zastępcę Naczelnika tylko w I półroczu 2024 r., co jest niezgodne z Procedurą zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych, według której kontrole te powinny być przeprowadzane minimum raz na pół roku. Powyższe stanowi uchybienie.

Mając na uwadze poczynione ustalenia stwierdzono, że kontrole funkcjonalne oraz ich dokumentacja nie zawsze były sporządzane w sposób rzetelny. Dalej, kontrole w zakresie uprawnień do systemów informatycznych zostały przeprowadzone z naruszeniem Procedury zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych, ponieważ przeprowadzono je tylko 1 raz w roku. Ponadto, ujawnione w wyniku kontroli instytucjonalnej uchybienia i nieprawidłowości w zakresie skontrolowanych zagadnień prowadzą do wniosku, że narzędzie kontroli funkcjonalnej nie zostało w pełni wykorzystane przez Naczelnika Urzędu.

W związku z powyższym, Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald powinien zwiększyć nadzór nad obszarami w których stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości oraz dokonać przeglądu, a następnie aktualizacji Rejestru Ryzyk Jednostki.

10. Informacje dotyczące trybu składania skarg i wniosków oraz przyjmowanie w sprawie skarg i wniosków

Na podstawie tablicy ogłoszeń Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald stwierdzono, że w siedzibie Organu zamieszczone są informacje odnośnie do trybu składania skarg i wniosków oraz ich przyjmowania (§ 3 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków).

Ocena kontroli: pozytywna z nieprawidłowościami.

Powyższą ocenę oparto na ustaleniach dotyczących badanej próby i ocenach cząstkowych zawartych w podsumowaniach danego obszaru.

Pozytywnie oceniono:

1. Podejmowanie dalszych czynności w zakresie egzekwowania brakujących zeznań CIT-8, po nieskutecznym pierwszym działaniu Organu.
2. Przystąpienie do czynności w zakresie egzekwowania zeznań za 2023 r., po miesiącu od upływu ustawowego terminu.
3. Przekazywanie spraw do (...) celem rozważenia podjęcia działań w zakresie uchylenia NIP.
4. Prowadzenie stałego monitoringu spraw w zakresie braku zgłoszeń na druku NIP-8.
5. Wzywanie podmiotów do przedkładania tytułu prawnego w zakresie miejsca siedziby spółki.
6. Podjęcie niezwłocznych działań w zakresie wezwania do złożenia NIP-8 - średnio po 11 dniach od upływu terminu ustawowego (w 6/8 przypadków).
7. Współpracę pomiędzy komórkami (...) w zakresie weryfikacji danych rejestracyjnych.
8. Prawidłowe i niezwłoczne informowanie właściwego sądu rejestrowego o każdym przypadku posługiwania się przez podmioty wpisane do KRS fałszywymi lub fikcyjnymi danymi, dotyczącymi danych rejestracyjnych.
9. Przeprowadzanie analizy spraw, pod kątem złożenia zawiadomienia karnego, dotyczącego badania znamion popełnienia czynu, polegającego na niezłożeniu w terminie zeznania CIT-8 za 2023 r., tj. wykroczenia skarbowego penalizowanego w art. 56 § 4 Kks.
10. Prawidłowe rejestrowanie spraw w SZD.
11. Prawidłowe nadawanie uprawnień użytkownikom do aplikacji.
12. Działanie pracowników w ramach upoważnień nadanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald.
13. Podjęcie w toku kontroli działań naprawczych w zakresie kierowania wezwań do podmiotów w celu złożenia brakujących sprawozdań finansowych do Szefa KAS.
14. Podjęcie w toku kontroli działań naprawczych w zakresie kierowania wezwań do złożenia zgłoszenia aktualizacyjnego NIP-8.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia:

1. Brak monitoringu w zakresie niewykonania przez podatników obowiązku złożenia sprawozdań finansowych do Szefa KAS.
2. Brak monitoringu w zakresie niewykonania przez podatników obowiązku dokonania zgłoszeń aktualizacyjnych NIP-8.
3. Błędy w kierowanych wezwaniach do złożenia CIT-8, tj.:

Nieprawidłowe pouczenia:

- wskazanie art. 262 Ordynacji podatkowej, w sytuacji braku wezwania podmiotu do złożenia wyjaśnień w sprawie (39/46 dokumentów),
- wskazanie art. 80 Kks dotyczącego braku złożenia informacji podatkowej w sytuacji braku złożenia zeznania podatkowego CIT-8 (27/46 dokumentów).

Błędna podstawa prawna, poprzez wskazanie przepisów niemających zastosowania w sprawie:

- powołanie art. 275 O.p., dotyczącego okazania dokumentów w przypadku skorzystania przez podatnika z ulgi (3/46 dokumentów),
- powołanie art. 274 O.p. (3/46 dokumentów), dotyczącego zasad postępowania w przypadku stwierdzenia błędów w deklaracji podatkowej,
- powołanie art. 272 ust. 3 O.p. (1/46 dokumentów), dotyczącego ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Błędy w odniesieniu do wskazanego w korespondencji adresata lub jego adresu:

- adresowanie wezwania na byłego prezesa spółki (brak sprawdzenia w KRS – 2/46 w 2/22 sprawy),
- wysyłka wezwania na nieprawidłowy adres, który nie figurował w KRS podmiotu (1/46 dokumentów w 1/22 sprawy).

4. Brak utrwalenia w aktach w formie adnotacji wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających, co stanowi naruszenie przepisu art. 177 § 1 O.p.

5. Liczne błędy w odniesieniu do rejestracji spraw i dokumentów przez komórkę (...) w systemie Zisar Plus (w 12/22 sprawy).

Stwierdzono:

- brak rejestracji sprawy w systemie (w 1 sprawie),
 - opóźnienia w rejestracji w systemie (w 7 sprawach),
 - brak podłączenia w systemie niektórych dokumentów z przeprowadzonych czynności (w 8 sprawach), co w 6 przypadkach wynikało z opóźnienia w rejestracji sprawy i w efekcie braku możliwości podłączenia dokumentów (dotyczy opóźnienia powyżej 30 dni),
 - wprowadzenie złego kodu przeprowadzonej czynności (w 2 sprawach).
6. Znaczne przerwy pomiędzy czynnościami, które wynosiły od 4 do 9 miesięcy (co stwierdzono w 8/22 sprawy).
7. Niepełna podstawa prawna w wezwaniach do złożenia brakujących NIP-8 oraz tytułu prawnego do lokalu ujawnionego w KRS (w ocenie kontrolera należy również powołać art. 272 pkt 5 O.p.).
8. Znaczna zwłoka w działaniu Urzędu wynosząca 6 miesięcy oraz 2,5 roku, w 2/8 spraw dotyczących wezwania do złożenia NIP-8.
9. Brak wystarczających materiałów dowodowych w 1/7 spraw oraz zwłoka w działaniu Organu w postępowaniu dotyczącym uchylecia NIP.
10. Przystąpienie ze zwłoką do analizy pod kątem złożenia zawiadomienia karnego, dotyczącego badania znamion popełnienia czynu polegającego na niezłożeniu w terminie zeznania CIT-8.
11. Prowadzenie w nieznacznym zakresie analizy pod kątem objęcia sprawy zawiadomieniem karnym dotyczącym wykroczenia skarbowego, o którym mowa w art. 57 § 1 Kks, polegającego na uporczywym niepłaconiu podatku.
12. Przeprowadzenie w 2024 r. tylko 1 kontroli w zakresie uprawnień informatycznych: w przypadku kierowników i Zastępcy Naczelnika, co jest niezgodne z Procedurą zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych, według której kontrole te powinny być przeprowadzane minimum raz na pół roku.

13. Przeprowadzenie kontroli funkcjonalnej z uchybieniem terminu (2 przypadki).

14. Zbyt ogólne opisy skontrolowanych spraw w Informacjach o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej (3 przypadki).

[dowód: akta kontroli poz. 29 w SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald pismem z 27 czerwca 2025 r. poinformował, że nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: 1. Podejmować działania w zakresie identyfikacji niezłożonych sprawozdań do Szefa KAS (niezwłocznie po upływie terminu do ich złożenia). W przypadku braku złożenia przez osoby prawne sprawozdania finansowego do KRS, informować podatnika o braku sprawozdania finansowego w Repozytorium Dokumentów Finansowych Krajowego Rejestru Sądowego. W przypadku braku reakcji na powyższe zawiadomić sąd rejestrowy o brakującym sprawozdaniu finansowym. 2. Objąć stałym monitoringiem aktualizację danych w KRS. W przypadku stwierdzenia przez pracownika US zmian danych podstawowych, które skutkują zmianą danych uzupełniających (np. nazwa skrócona) i brakiem ich odzwierciedlenia w CRP KEP, niezwłocznie wzywać podatnika do aktualizacji danych uzupełniających. Korzystać w tym zakresie z narzędzi wspomagających ten proces, tj.: • „Raportu o podmiotach bez danych uzupełniających” dostępnego w aplikacji SeRce, • „Wykazu podmiotów wg źródła informacji oraz adresu TEREN”, dostępnego w aplikacji e-ORUS. Stosować Procedurę postępowania w sprawie prowadzenia rejestru podatników i płatników, rejestru podatników od towarów i usług oraz rejestru podatników dokonujących transakcji wewnątrzwspólnotowych z czerwca 2022 r. 3. Sporządzać prawidłowo wezwania, zawierając w nich wszystkie wymagane prawem elementy (zgodnie z art. 159 Ordynacji podatkowej). Przywoływać pełne i prawidłowe podstawy prawne, zawierać pouczenia adekwatne do sformułowanych żądań, oznaczać prawidłowo adresata podając jego imię i nazwisko, przed wystaniem wezwania sprawdzać aktualność danych w rejestrach w tym w KRS. 4. Sporządzać adnotacje lub protokoły z zakończonych czynności sprawdzających zgodnie z art. 172 i 177 Ordynacji podatkowej. Stosować w tym zakresie Wytyczne do czynności sprawdzających z września 2021 r. oraz zalecenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wynikające m.in. z pisma z 6 września 2024 r. znak sprawy (...) z 8 stycznia 2025 r. znak sprawy (...) oraz z 28 marca 2025 r. znak sprawy (...). 5. Rejestrować i odwzorowywać terminowo oraz z należytą starannością podejmowane czynności w systemie Zisar Plus. Stosować w tym zakresie aktualne wytyczne i zalecenia.

6. Prowadzić czynności sprawdzające bez zbędnej zwłoki, zgodnie z zasadami szybkości działania organów oraz zaufania do organów podatkowych, wyrażonymi w art. 125 oraz art. 121 Ordynacji podatkowej.
7. Zawierać w wezwaniach pełne podstawy prawne, na podstawie których organ podatkowy zobowiązuje podatnika do konkretnego działania. Stosować w tym zakresie wytyczne i zalecenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, w tym m.in. zwarte w piśmie z 22 kwietnia 2024 r. znak sprawy (...).
8. Wzywać niezwłocznie podmioty do złożenia brakujących formularzy NIP-8.
9. Gromadzić materiał dowodowy w postępowaniach dotyczących uchylenia NIP. W tym m.in. przeprowadzać oględziny oraz przesłuchania strony i świadków. Stosować pełen reżim postępowania dowodowego, uregulowany w dziale IV Ordynacji podatkowej. W szczególności dotyczy to m.in. przeprowadzenia oględzin, sporządzania protokołów z tych czynności, czy zawiadomienie podatnika o miejscu i terminie przeprowadzenia tych dowodów, przynajmniej na 7 dni przed terminem oraz umożliwienia podatnikowi brania czynnego udziału w postępowaniu zgodnie z art. 123 Ordynacji podatkowej (por. art. 172 § 2 pkt 2 i 3, art. 190 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej).

Wydając decyzję o uchyleniu NIP, uwzględniać aktualne okoliczności faktyczne i prawne w chwili orzekania.

Postępowania prowadzić bez zbędnej zwłoki, zgodnie z zasadą szybkości działania i zasadą zaufania do organów podatkowych, wyrażonymi w art. 125 i 121 Ordynacji podatkowej.

Stosować zalecenia Ministerstwa Finansów z 10 listopada 2021 r., znak sprawy (...), przekazane do stosowania podległym urzędom pismem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 24 listopada 2021 r., znak sprawy (...).
10. Przystępować bezzwłocznie do analizy stwierdzonych naruszeń prawa w celu skierowania sprawy do odpowiedniego trybu postępowania – po ujawnieniu okoliczności wskazujących na naruszenie przepisów prawa podatkowego, ustawy o rachunkowości lub przepisów penalizowanych w innych ustawach.

Stosować Wytyczne w sprawie zasad postępowania w związku z ujawnieniem przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych przez urzędy skarbowe województwa wielkopolskiego, stanowiące załącznik do Zarządzenia Nr (...) Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 17 października 2023 r. oraz wewnętrzne procedury w tym zakresie.
11. Prowadzić analizy pod kątem objęcia sprawy zawiadomieniem karnym dotyczącym wykroczenia skarbowego, o którym mowa w art. 57 § 1 Kks, polegającego na uporczywym niepłaconiu podatku.
12. Stosować Procedurę zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych. Przeprowadzać kontrole w zakresie uprawnień informatycznych minimum raz na pół roku.
13. Przeprowadzać kontrole funkcjonalne w terminach wskazanych w planie Urzędu.
14. Sporządzać rzetelnie Informacje o przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych. Zawierać precyzyjne opisy w zakresie badanych spraw lub/oraz weryfikowanych osób.
15. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz przekazać informację o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
-
Pouczenie
Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Termin złożenia informacji
W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.
PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Maciej Młodzikowski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)
Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Arkadiusz Radziejewski
2. Z-ca DIAS – Paweł Siuda
3. Z-ca DIAS – Robert Stangret
4. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
5. Z-ca DIAS – Agata Wciórka
6. Referat Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej IOR
7. Pierwszy Wydział Postępowania Podatkowego IOP-1
8. Drugi Wydział Postępowania Podatkowego IOP-2
9. Referat Nadzoru nad Orzecznictwem ION
10. Dział Spraw Karnych Skarbowych ICS
11. Wydział Kontroli Podatkowej, Kontroli Celno-Skarbowej, i Nadzoru nad Czynnościami Sprawdzającymi oraz Zarządzania Ryzykiem ICK
12. Dział Wsparcia Zarządzania oraz Statystyki i Analiz (IWZ)